

Praków, Sw. Anny 12
Biblioteka Jagiellońska

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok IV. Prenumerata z dostawą 2-75 Lwów, niedziela 27 listopada 1938 r. Oddzielnie korespondencje z prawnicy Nr. 327

POŻOGA REWOLUCJI OGARNIA CAŁĄ RUŚ PODKARPACKĄ

Czeski terror szaleje — Desperacka reakcja Karpatorusinów — Żołnierze karpatoruscy uciekają z czeskich pułków — Rуска rada narodowa błaga Węgry o pomoc — Rewolta wojskowa w Niżnyj Verecky — Nieprawdopodobny wynik próbnego plebiscytu

Ungwar, 26. 11. (PAT). Nispekoje na pozostałej przy Czechosłowacji części Rusi Podkarpackiej nie ustają. Ludność karpatoruska doprowadzona terrorem czeskim do ostatecznej rozpacz, chwytając gdzie może za broń. Ostatnio wybuchły nowe zamieszki w Irzawie (na północny zachód od Chustu), gdzie jeden Czech został zabity, a kilku rannych. Na miejsce rozuchów wysłał żandarmerię i oddziały wojskowe.

„Karpatoruski Holos” donosi, że ludność karpatoruska w czeskiej części Rusi Podkarpackiej przeżywa tragiczne chwile. Ewakuowani tam urzędnicy czescy i oddziały wojskowe kompletnie ogolili kraj z wszystkich środków żywności, wskutek czego ludność tamtejsza skazana jest na śmierć głodową. Brak połączeń kolejowych i drogowych doprowadza do tego, że oddziały wojskowe używają miejscowych chłopów do przenoszenia przez góry amunicji i zapasów żywności, co polegało wśród tamtejszej ludności nie tylko na głodzie, ale i na zabiciu.

W stacjonowanych na Rusi Podkarpackiej garnizonach i poszczególnych oddziałach wojskowych nastąpił zupełny upadek dyscypliny. W wielu wypadkach żołnierze nie wykonują zleceń swych dowódców i masami wracają do domu, nie czekając na obiecaną demobilizację.

Na mocy rozporządzenia urzędu krajowego w Chuscie został rozwiązany w Niemce krajowy pod zarzutem nielegalności wobec obecnych władz Rusi Podkarpackiej.

Pismo karpatoruskie „Karpatoruski Holos”, w Ungwarze, podaje, że ruska rada narodowa w Chuscie zwróciła się do dowódcy wojsk węgierskich z prośbą o ratunek dla Karpatorusinów, pozostałych pod terrorem czesko-krajańskim. Dziennik donosi, że w Chuscie powieszono księdza grekokatolickiego za działalność na rzecz przyłączenia pozostałej przy Czechosłowacji Rusi Podkarpackiej do Węgier.

To samo pismo donosi o zupełnej demoralizacji panującej w oddziałach armii czesko-słowackiej, stojącej na Rusi Podkarpackiej. Żołnierze głodują. W miejscowości Niżnyj Verecky stacjonowany tam oddział składający się przeważnie z Karpatorusinów, wystąpił zbrojnie przeciwko Czechom, zabijając kilku oficerów Czechów. Dla stłumienia buntu wzywano specjalne oddziały, w rezultacie czego 11 żołnie-

rzy zabito. Żołnierze narodowości rurskiej masowo opuszczają obozowiska, kryjąc się w pobliskich górach i lasach, skąd uprawiają formą partyzantkę przeciwko Czechom.

Ludność Rusi Podkarpackiej niezadowolona z obecnego podziału kraju domaga się w sposób stanowczy przeprowadzenia natychmiastowego plebiscytu. Tak np. w wsł Egres, po stronie czeskiej w okolicy Sewliusza, został przeprowadzony z inicjatywą miejscowego księdza i nauczyciela plebiscyt próbny, który wykazał, że na ogólną liczbę 2.500 głosujących, zaletwie 14 głosów oddano za pozostanie przy Czechosłowacji.

Po haniebnym napadzie na polską delegację do komisji granicznej

Oddziały grupy operacyjnej Śląsk zajęły tereny w rejonie czadeckim

WARSZAWA, 26. 11. (Tel. wł. — I. r.). W związku z napadem na delegację polską pod Zamkami Orawskimi dowiadujemy się, że wojska polskie wkroczyły jeszcze w dniu wczorajszym na ten teren, który został przyznany Polsce w okolicy Czady.

Teren ten miał być zajęty dopiero w dniu 1 grudnia.

Warszawa, 26. 11. (PAT) Polska Agencja Telegraficzna komunikuje:

W związku z napacją na polską delegację do polsko-słowackiej komisji granicznej, która miała miejsce na terenie Czechosłowacji w dn. 24 bm. i która stworzyła warunki uniemożliwiające kontynuowanie prac delimitacyjnych według dotychczasowej procedury, oddziały grupy operacyjnej „Śląsk” przystąpiły od rana dn. 25 bm. do bezwzględnego zajęcia przyznanych Polsce terenów w rejonie czadeckim.

Posel R. P. w Pradze złożył rządowi czesko-słowackiemu protest w sprawie incydentu, żądając zadośćuczynienia. Równocześnie w obliczu nowej sytuacji zażądał zmiany przewidywanej poprzednio procedury obej-

movania pozostałych terytoriów odstąpionych Polsce przez Czechosłowację, mianowicie przekazania ich polskimi władcom wojskowym w dn. 27 bm. zamiast 1 grudnia. Warunki

sprecyzowane przez posła R. P. zostały przez rząd czesko-słowacki przyjęte.

Przy zajmowaniu rejonu czadeckiego doszło do starć z posterunkami żandarmerii oraz czesko-słowackimi oddziałami wjezskowymi. Do dowództwa oddziałów polskich, obejmujących obszar czadecki, zgłoszili się przedstawiciele wojska czesko-słowackiego, z którymi ustalono niakończenie zajęcia tego terenu.

Komers Aquilonii demonstracją przeciw Stron. Narodowemu

Warszawa, 26. 11. (Tel. wł. — I. r.). Ze sfery akademickich donoszą, że w najbliższych dniach odbędzie się komers Aquilonii z udziałem około 100 osób. Na komers zaproszeni zostali wybitni wojskowi z gen. Bortnowskim, gen. Anderssem, płk. Strzeleckim na czele.

Wiadomość ta obudziła zainteresowanie w sferach politycznych, gdyż

korporacja Aquilonia znana jest jako jedna z najbardziej predestynowanych w kierunku Stronnictwa Narodowego korporacji. Należą do niej m. in. adw. Stypulkowski, adw. Kempf, dyr. Marszałkowski i in. Komers miałby, jak informacja, charakter demonstracji politycznej w stosunku do Stronnictwa Narodowego.

Powszechny strajk francuskich kolejarzy

Paryz, 26. 11. (PAT). Rada Naczelna Związku kolejarzy uchwaliła wydać do wszystkich pracowników kolejowych odezwę, wzywającą ich do bezwarunkowego wzięcia udziału w 24-go dzinnym strajku protestacyjnym. Dzień wybuchu tego strajku zostanie ustalony przez Radę Naczelną Związku kolejarzy.

90 strajkujących przed sądem oskarżonych o bunt

Paryz, 26. 11. (PAT) W czasie do konywania ewakuacji zakładów przed myślowych Renault aresztowano 90 osób. Wszyscy aresztowani stawieni zostali natychmiast przed sędzią śledczym i odpowiadają będą za bunt z bronią w ręku.

Rząd meksykański wywłaszcza obywateli Stanów Zjedn.

Nowy Jork, 26. 11. (PAT). Rząd meksykański wywłaszczał w stanach Nowelcon i Tamaulipas ponad 800 tysięcy hektarów terenów naftowych, stanowiących własność obywateli Stanów Zjednoczonych.

Pierwsze posiedzenie nowego Sejmu i Senatu

Ślubowanie posłów i senatorów

Wybór marszałków, wicemarszałków i sekretarzy

Warszawa, 26. 11. (Tel. wł. — 1. r.) Biura sejmu i senatu zawiadomily juz posłów i senatorów o dniu pierwszego posiedzenia, przysyłając im w odpisie zarządzenie P. Prezydenta R. P. W poniedziałek zatem na posiedzeniu sejmu a potem senatu członkowie złożą ślubowanie, a następnie wybiorą marszałków, wicemarszałków i sekretarzy.

Przewodniczyć będzie jednej i drugiej Izbie poseł wzgl. senator, powołany przez P. Prezydenta, od którego P. Prezydent odbierze ślubowanie następującej treści:

„Świadom obowiązku wierności wobec Państwa Polskiego ślubuję uroczyście i zaręczam honorem jako poseł (senator) na Sejm (Senat) Rzeczypospolitej w imieniu państwa i troskę o jego godność i moc za pierwsze mił swoje przyrzekać.”

Potem przewodniczący powoła posła, wśród posłów wzgl. senatorów 2 sekretarzy, którzy przed przystąpieniem do wykonywania czynności złożą na jego ręce ślubowanie.

Takie same ślubowanie złożą po ukonstytuowaniu się sejmu wzgl. senatu wszyscy posłowie i senatorowie.

Następnie Izba przystąpi do wyboru marszałka spośród uprzednio zgłoszonych kandydatów. Wybór następuje większością głosów. Po wyborze marszałka i złożeniu w jego ręce prze-

wodnictwa, nastąpi wybór wicemarszałków i sekretarzy.

Sejm wybrał 5 wicemarszałków i 8 sekretarzy, a senat 3 wicemarszałków i 6 sekretarzy.

W myśl regulaminu obrad przedmiotem pierwszego posiedzenia Izby może być poza wyborem marszałka i wicemarszałków oraz sekretarzy uzgodnienie regulaminu. Przewodniczy-

cy po wyborze może odróczyć posiedzenie na czas nie dłuższy niż 48 godzin.

Marszałkowie sejmu i senatu po zamknięciu pierwszego posiedzenia zawiadomią P. Prezydenta R. P. o ukonstytuowaniu się Izby oraz podadzą do wiadomości Prezesa Rady Ministrów skład pełnego prezydium obu Izby.

Telegram dziękczynny metrop. Dyonizego do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Warszawa, 26. 11. (PAT). W związku z ogłoszeniem dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o stosunku Państwa do polskiego autokefalicznego kościoła prawosławnego metropolita Dyonizy, Głowa polskiego autokefalicznego kościoła prawosławnego, nadał na ręce Pana Prezydenta R. P. depeszę następującej treści:

Wydanie wielkopomnego dekretu Waszej Dostojności dnia 18 listopada stwarza trwałe podstawy prawne dla

polskiego autokefalicznego kościoła prawosławnego i zapewnia mu możliwość dalszego pomysłowego rozwoju pod przychylną opieką Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej. W imieniu władnym, hierarchii i wiernych składam Waszej Dostojności wyrazy gorącej wdzięczności za ten dowód troski dla dobra naszego świętego kościoła, oraz zapewnienie ofiarnej pracy dla potęgi i świętosci Ojczyzny. (—) Metropolita; Dyonizy.

Historyczny dokument, który gen. Haller kazał spalić

Rozkaz Rady Regencyjnej o przekazaniu władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu

Warszawa, 26. 11. (Tel. wł. — 1. r.) Ostatni biuletyn okręgu stołecznego Związku Legionistów zamieścił rozkaz Rady Regencyjnej o przekazaniu władzy wojskowej Brygadierowi Józefowi Piłsudskiemu.

Historyczny ten dokument ma bardzo ciekawą historię. Plikateria, swe-

go rodzaju jest fakt, że nie był on wcale ogłoszony przez szefa sztabu W. P. (Polskiej Sily Zbrojnej), co Rada Regencyjna — jak wynika z końcowego ustępu rozkazu — wyraźnie polecała.

Rozkaz ten nigdy w ogóle nie doszedł do wiadomości publicznej. Da-

szy los tego dokumentu jest bardzo ciekawy.

Oto podczas historycznego „porządkowania” archiwum wojskowego w latach 1923—1925 jeden z urzędników znalazł ten dokument i pokazał go ówczesnemu szefowi gen. Stanisławowi Hallerowi, poszając o instrukcję, gdzie ma ten dokument ulokować. Gen. Stanisław Haller w odpowiedzi kazał spalić ten „świśtek”.

Urzędnik nie usłuchał jednak tego rozkazu i dokument zachował prywatnie, okazując go w ten sposób dla potomności.

Przez długie lata pierwszy historyczny dokument o przekazaniu władzy Regencyjnej Piłsudskiemu znajdował się w prywatnym posiadaniu, Doplewo w czerwcu 1936 r. inż. Tadeusz Orlowski, który oszlił ten dzieło, w dokument, ofiarował go Muzeum Belwederskiemu.

Możliwość kolonizacyjne w Nikaragui

Warszawa, 26. 11. (PAT) Do Nikaragui przybyło kilku specjalistów polskich emigracyjnych, reprezentujących sferę prywatnie zainteresowane w problemach emigracyjnych i kolonialnych, celem zbadania możliwości kolonizacyjnych w Nikaragui.

Noże i sztylety na zabawie Proshwity

Dnia 21 bm. dokonała policja w czasie obchodzącej się zabawy w czytelni Proshwity w Rudzie ślepieckiej pow. kamionieckiego rewizji za bronią.

Bedaca na sali młodziec ukr. porzucila 11 noży dlugosci 10—20 cm, 5 sztyletów, 2 noże kieszonkowe większych rozmiarów, 1 sprężynowe żelazną kulę wielkości kurygożona jaia, kawał żelaza dlugosci 60 cm, 1 bokser i 1 cizgiarek. Sociokilogramowe. Do posiadania tych przedmiotów nikt z obecnych na sali nie przyznal się.

Ks. Windsoru

przyczyniło się wygodne życie

Londyn, 26. 11. (PAT). Wiadomość o rozmowie preml. Chamberlaina z ks. Windsoru wywołala w Londynie wielkie wrażenie. „Yorkshire Post”, pisząc na temat ten, twierdzi, że ks. Windsoru wyraził gotowosc wyalenia jankopolkowicki urzadu publicznego, gdz dotychczasowe bezzeczne zycie przelazlo mu się podobac.

Omawiano również sprawę przyjazdu ks. Chamberlain do Londynu, przy czym W. Chamberlain radził mi zbytnio się z tym nie spieszyć, obiecując, że sprawę tę poruszy natychmiast po powrocie do Londynu.

Pomnik Piotra Choynowskiego w alei zasłużonych na Powązkach

Warszawa, 26. 11. (PAT). Wczoraj odbyło się na cmentarzu Powązkach skłm. członkami pomnika na grobie Akademika Literatury, Piotra Choynowskiego, pochowanego trzy lata temu w Alei Zasłużonych.

W uroczystości wzięli udział członkowie Polskiej Akademii Literatury z prezesem Wacławem Smolczyńskim na czele, przedstawiciele ministra W. R. i O. P., świst literacki w Warszawie i rodzina Zmarłego. Prezydium Polskiej Akademii Literatury złożyło na grobie Zmarłego wieniec, poczyn sekretarz generalny P. A. L. Juliusz Kaden Bandrowski wygłosił następujące przemówienie:

„Postać Akademika Literatury 4. p. Piotra Choynowskiego trwa w naszych sercach jako najlepsze wspomnienie. Pamięć Zmarłego łączy w sobie gorące umiłowanie pisarskiego zawodu z jak najbardziej surowym pojmaniem nie obywałtejskiego obowiązku i ze szlachetnością charakteru. S. p. Piotr Choynowski był wspaniałym wśród współczesnego stanu pisarskiego jako doskonały prozaiak, nieustraszony twórca sięgający piórem swoim szczytów narodziłego swoistego stylu. Nietylko pió-

rem swoim służył Ojczyźnie. Gdy piórem było bronić Jej także orędzie — jeden z pierwszych stanął w szeregach. Tedy składając dzisiaj w imieniu Polskiej Akademii Literatury hold naj-

lepszemu Koledze naszemu Piotrowi Choynowskiemu, czynny w Nim zaś równo doskonałego pisarza, jak też prawego obywatela i żołnierza. Cześć Jego pamięci”.

KÖNIGSMARK

oto tytuł fascynującej powieści

która już wkrótce ukaże się w „Dzienniku Polskim”, w znakomitym przekładzie Dr H. BUKOWSKIEJ

Autorem powieści „KÖNIGSMARK” jest jeden z najwybitniejszych współczesnych pisarzy angielskich A. E. W. MASON, który mistrzowsko przedstawił stosunki, jakie w końcu XVII wieku panowały na dworach różnych drobnych ksiądz niemieckich. Akcja powieści rozgrywa się na dworze księżstwa Zelle w północnych Niemczech, gdzie intriga, wygórowana ambicja osobista i chęć zwycięstwa wpływ decydujący nie tylko na bieg wypadków publicznych, ale również na losy poszczególnych aktorów dramatu. Bohaterka powieści, księżniczka Zofia Dorota zostaje żoną księcia Hanoweru, dając początek późniejszej dynastji władców Anglii.

Usprawienie procedury sądowej

Procedura sądowa zostaje uproszczona i usprawianą.

W tym jednym zdaniu mieści się znaczenie i cel dekretu Głowy Państwa, ogłoszonego 22 bm. w Dzienniku Ustaw.

Wreszcie zostaje położony kres zarówno nadmiernej formalistycyzacji sądowej, jak i pieniaczowi, spekulującemu na zwłokę w postępowaniu sądowym, czy też nawet na uchylaniu się od wymiaru sprawiedliwości.

Stwierdźmy z góry: ostatni dekret w niczym nie narusza dotychczasowych słusznych praw stron w procesie — obwiniającej i obwinionej. Zachowuje je w całości.

Chodzi w tym dekrecie bowiem o coś zgoła innego; o przyspieszenie procedury karno-sądowej, i jako też cywilno-sądowej — i o ich usprawienie.

Życie praktyczne stwierdziło konieczność takiej reformy. Bo np. — jeśli chodzi o sprawy karne — to jakąż wymowę ma fakt, że w ciągu ostatnich 5 lat ilość spraw, wpływających do Sądu Najwyższego, potroiła się! Gdy w r. 1933 było ich około 4000, to w r. 1937 — przeszło 9000, a w pierwszym półroczu br. — 6000, a więc przypuszczalnie do końca roku 12.000... Cóż to znaczy? Ze pieniaczowi i gra na zwłokę rozwieliła się. Zstępstwa przepycha kaza, nawet najbardziej oczywista sprawa, w poprzec wszystkie trzy instancje sądowe. Łatwość dotychczasowa odwoływania się sprzyja mu w tej mierze... Te same polityczne zwłoki i pieniaczwa obserwować można było i w procesach cywilnych. Doszło bowiem do tego, że w Sądzie Najwyższym spierali się zator przeszło 10.000 spraw niezalatwionych...

Powstała zatem konieczność zbudowania tarczy przeciw tym anomalom w procedurze sądowej, przeciw tym hamulcom, utrudniającym sprawny i szybki wymiar sprawiedliwości.

Punkt ciężkości ostatniej reformy polega więc na tym, aby wykluczyć politykę odwoływania się do wyższych instancji w sprawach słabych, w wypadkach beznadziejnych. Weźmy rzecz praktycznie: ktoś popełnił jakieś drobne przekroczenie karne; osadził go sędzia grodzki; skazany apeluje do sądu okręgowego; sąd ten wydaje wyrok. I oto dwukrotnie już skazany zapowiada „kasację”. Jest to oczywiście spekulacja na zwłokę, typowe pieniaczwo. Kres mu położy nowy przepis, że zamiast się ta sprawa trzecia instancja, gdy pieniacz złoży kaucję w wysokości 300 złotych... A przed tym nowym przepisem niejedni pieniacz się zastanowili — nie zaśmieć najwyższych władz wymiaru sprawiedliwości swą bliżą, beznadziejną, dwa razy już przegrana sprawą... To samo dotyczy pieniaczwa w postępowaniu spornym i egzekucyjnym w sprawach cywilnych. Obecnie, gdy ktoś rościł sobie do kogoś pretensję o 505 złotych, a strona druga uznawała tylko preten-

sje 503 złotych — można było proces przepychać aż do Sądu Najwyższego i oczyścić przez długie czasy — czasem przez lata nawet — korzystał z tego, że wyrok niższych instancji nie są uprawomocnione. To się obecnie zmienia. Kasacja do Sądu Najwyższego będzie dopuszczalna, gdy przedmiot zaskarżenia będzie przenosił 1500 zł., a więc gdy będzie chodziło o spór o poważniejszą sumę.

Niemniej ważne jest nowe postanowienie, przekazujące właściwość sądów grodzkich sprawy do 2000 zł., gdy dotyczą sądy te rozpatrywać tylko sprawy majątkowe do 1000 zł. Ułatwia to obywatelowi dochodzenie roszczeń dzięki zmniejszeniu kosztów postępowania w sądach grodzkich, a zarazem odciążeniu sądów okręgowych od mniejszych spraw.

Jedną z najważniejszych innowacji, jakie wprowadza nowa reforma, jest kwestia niewyszykiwania trybunału sądowej dla celów, nie właściwie wspólnego z wymiarem sprawiedliwości nie mających. Chodzi o ochronę zarówno dobra publicznego, jak i czci jednostki.

Nowa procedura ujmuje o wiele szerszy przepis, upoważniając sąd do tajności rozprawy tam, gdzie w grę wchodzi interes publiczny, bezpieczeństwo państwa i wzgląd na dobre obyczaje.

Tak samo — jeśli chodzi o ochronę czci. Trzeba dać pokrzywdzonym możliwość dochodzenia swej krzywdy bez narządzenia go na to, że oszczerstwo ulegnie dalszemu rozpowszechnieniu przez jawność rozprawy. Bo przecież w myśł starej maksymy „ca luminae audacter, semper aliquid haeret” — oszczerzy i zmiesławiacze

spekulują często na „kompromitowaniu” publicznym i tym postrachem zantafizują swe ofiary. Toteż trzeba było położyć również tam tę tendencję upowszechniania oszczerczych wiadomości, godzących w czść i honor jednostki.

Tak w najogólniejszych zarysach przedstawia się dokonana ostatnio reforma postępowania karno-sądowego i cywilno-sądowego.

Wnosi ona bezsprzecznie bardzo poważne walory: staje do walki z pieniaczami i gra na zwłokę, uchyla nadmierną formalistykę procesową, a zarazem usuwa zatory w sądownictwie, przyspieszając się do przyspieszenia i usprawiania postępowania sądowego.

A to wszystko jest przecież zarówno w interesie publicznym jak i poszczególnego obywatela. B. S.

Józef Piłsudski jako pisarz

Warszawa, 26. 11. (PAT) Wczoraj, na zebraniu odczytowym Polskiej Akademii Literatury, doc. mjr. W. Lipiński wygłosił odczyt pt. „Józef Piłsudski jako pisarz”.

Rola Józefa Piłsudskiego — mówił prelegent — jaka nie tylko w historii swego kraju, ale i w historii Europy odegrał, oceniona została jako przełomowa, a czas w miarę odkrywania coraz to nowych elementów ukrytych przed współczesnymi, silił ją nie tylko nie zmniejszyć, ale powiększyć ją jeszcze bardziej. Podstawowym wyrazem indywidualności Piłsudskiego jest precyzyjne myślenie i w ślad za nim idąca wola wykonawcza. Te cechy głębi i naczelne rysują się przed badaczem jak zasadnicze kontury pomnika oglądanego zdaleka. Ale w miarę zbliżania się coraz to nowe szczegóły przyciągają wzrok, coraz bogatsze kształty ręką Boga rzeźbione przed zaidziwionym odsłaniają się okiem.

PIŁSUDSKI KONSPIRATOR,

organizator walki, uparty twórca wojskowej kadry, polityk i żołnierz, mając szansa i Naczelnym Wódcą, człowiek dążący nade wszystko do stwarzania faktów dokonanych — odsłania się oto przed nami jako pisarz. Jako pisarz, któremu nie jest obca żadna prawie forma i kształt słowa, jakim się posługuje, by występować i wywołać działanie, tworząc fakt.

INSTYNKT PISARSKI

w duszy Piłsudskiego od wczesnego dzieciństwa. Już jako 13letni uczeń gimnazjalny redaguje i wydaje wraz z bratem Bronisławem „Golebta Żulowskiego”, w którym odbijają się pierwsze dźwięki, jakie charakterystyczne dla późniejszego Wodza Naczelnego Polaków zainteresowania. Jak ślimyś gdy instynkt pisarski tkwił w słońcu Piłsudskiego, świadczą wczesne młodzieńcze lata, spędzone na Syberii, w których on, kształcąc wtedy swój świadomy pogląd na zadania, jakich magne w życiu dokonać, wyraźnie mówił o sobie jako o pisarzu, jako o literacie.

Jako; natchnionym po powrocie z zesłania, kiedy zostaje członkiem Polskiej

Partii Socjalistycznej, rozpoczyna działalność pisarską, którą z małymi przerwami będzie teraz kontynuował przez lat prawie 40. Pierwszy, najważniejszy okres tej działalności — to korespondencja do „Jondyńskiego „Przedwiośni”, a później artykuły do „Robotnika”.

Na plastykę i obrazowanie, na wrażliwość i estetykę, na nastrojowość czy liryczne, na to bogactwo formy, z których się później będzie składało piękno i czar jego pisarskiego stylu — nie ma jeszcze w tym czasie warunków. Elementy te zaczął występować w następnym okresie, kiedy po aresztowaniu w Łodzi, pobycie w Cytadeli i ucieczce z więzienia petersburskiego, Piłsudski przeniósł się do Galiacji. W tym to czasie powstaje pierwsza próba autograficzna, znamenienie zażyłowane: „Jak stałem się socjalistą”. Tu po raz pierwszy słowo Piłsudskiego nabiera innej barwy i innego muzycznego tonu.

Plastyka opisu, znamionująca prawdziwy nowy pisarski, umiejętność odтворzenia przebiegu zdarzenia i związku z nim precyzyjnie wystąpi jeszcze pełniej w drugim wspomnieniu o buncie więziennym w Irkucku. W tym czasie rozpoczyna Piłsudski druk pierwszej swojej większej pod względem rozmiarów pracy. Będzie to cykl wspomnień, zatytułowanych jako cykl pierwsza „Walki rewolucyjnej w zbiorze rosyjskim — bibula”.

Okres trzech dalszości pisarskiej Piłsudskiego — to lata 1908—1914, którego zapowiedzią jest na długo przed tym wydrukowany artykuł p. t. „Jak się mamy gotować do walki zbrojnej”. W artykule tym Piłsudski skonstruuje po raz pierwszy podstawy organizacyjne głęboko przemysłowej idei, która go tak samotnym uczyni przez wiele lat.

W przedniowy wybuchu wojny światowej napisał Piłsudski i wyda drukiem w Poznaniu drugą swoją książkę, w której analizując powstanie styczniowe.

Na piękno formy, na jej niewysłowiony czar i urok, na silę i lapidarność, na barwę-ton, na pole i natężenie, na skrót i główny akcent przyjdzie w latach wojny światowej czas, kiedy Piłsudski zostanie sam na sam

z wąskimi skrawkami papieru. Te Magdeburg i „Moje pierwsze boje”, wspomnienia żołnierskie spisane w twierdzy niemieckiej.

Prowadząc wojnę z Rosją, jako Naczelnym Wódcą, kierując życiem odzalonego państwa, z pracą pisarską zrywa Piłsudski w tym czasie całkowicie. Właśnie po tych trzech latach niepisania, w następnym czasie okresie swego życia, wystąpił Piłsudski jako pisarz w skali i energii, jakiej do tej pory nigdy z siebie nie wydołał. Zamyka się w swoim Sulejówku, by miecz zwycięskiej zamiędlał w pióro, by z nim jako z narzędziem walki wystąpić w bój o duszę Polaków.

W pierwszych trzech tygodniach, kiedy od skrawków zwłok zamordowanego prezydenta padł nieznamy cień na historię Polski, Piłsudski pisze „Wspomnienie o Gabrieli Narutowiczu”. Piśze o nim w słowach pełnych surowej prostoty i niewymownego jednocześnie piękna, rysuje obraz i kształt Narutowicza jako człowieka. Jako pisarz, jako psycholog, jako analityk, szuka duszy ludzkiej, bada jej prawa i innych, bada u samego siebie.

W tej „Prawdzie duszy ludzkiej” daje wyraz wstrząsającą znów jedynie w literaturze świata w obszernej swej pracy o „Roku 1920”.

Z wlelu nazwisk ludzi — mówił prelegent w zakończeniu swego odczytu — kształtujących swą wolę i swych narodów i państw, wynikają raz po raz podobieństwa między nimi a Piłsudskim. I oni i Piłsudski pracy pisarskiej używają jako narzędzia walki, ośrodka działania, jako narzędzia walki, której celem musi być zwycięstwo.

Konferencja gospodarza Wici i Str. Ludowego

Warszawa, 26. 11. (El. wł.—1.r.) Dnia 25 bm. rozpoczęła się dwudniowa konferencja gospodarza „Wici” i Stronnictwa Ludowego. Na konferencję przybyli przedstawiciele wszystkich wojewódzkich komitetów gospodarczych, oraz działacze „Wici”. Konferencję otworzył p. Rataj, przewodniczący o. Gruska,

Fala strajkowa we Francji przybiera katastrofalne rozmiary

Paryż, 25. 11. (PAT) Mimo że Generalna Konfederacja Pracy jeszcze nie wyznaczyła terminu zapowiedzianego strajku powszechnego na znak protestu przeciwko dekretem gospodarczym rządu premiera Daladiera, akcja strajkowa przybiera coraz poważniejszy charakter. Strajki, które wybuchły w poniedziałek rano w okręgu przemysłowym Valenciennes na północy Francji, przetrwały się obecnie na okręgi Lille i Roubaix oraz na okręg przemysłowy paryski. W czwartek rano zastrajkowały w okręgu paryskim wielkie zakłady samochodów „Caudron” oraz fabryka motorów lotniczych „Bloch”. Wszystkie te strajki zostały okupowane przez strajkujących.

O temple i rozmiarach się akcji strajkowej świadczy wymowne cyfry: w poniedziałek w okręgu Valenciennes liczone tysiąc strajkujących, we wtorek 9 tys., w środę 26 tys., zaś w czwartek w południe liczbą strajkujących w tym samym okręgu przekroczyła 40 tys., dzięki przelazaniu się do strajku metalowców i górników. We wszystkich obrwie wypadkach strajkujący okupują fabryki i kopalnie.

Na wiecu robotniczym w Rouen za stepska generalnego sekretarza pracy Touhara m. Frachen zapowiedział, iż komitet wykonawczy konferencji zbierze się w piątek, by ustalić termin strajku powszechnego, który ma objąć wszystkie gałęzie życia narodowego do funkcjonalistów naftowoswój wyścig. Znaczenie tej wywołanej duże wrażenie, gdyż w akcji strajkowej w linii b. r. funkcjonariusze naftowoswój fi. kolejarze i pocztywcy nie brali udziału.

Przemysłowcy z okręgu przemysłowego Valenciennes zwrócili się w czwartek po południu o interwencję do prezydium rady ministrów i ministerstwa pracy. Rząd premiera Daladiera

nie stara się zrealizować swe poprzednie zapowiedzi, że strajki okupacyjne są nielegalne.

Jak widać z wystąpienia organów komunistycznych, komuniści starają się

nadać ruchowi strajkowemu rozmiary wielkiej akcji politycznej. Szereg związków zawodowych obraduje nad sprawą zajęcia stanowiska wobec projektu strajku powszechnego.

D Z I S **HAROLD LLOYD** w najweselejszej Komedii sezonu **OSTROŻNIE PROFESORZE!**

Posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów

Warszawa, 25. 11. (PAT) W dniu wczorajszym odbyło się pod przewodnictwem wicepremiera Kwiatkowskiego posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów.

Komitet Ekonomiczny Ministrów wysłuchał sprawozdanie p. Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych o kształtowaniu się cen rolniczych w okresie bieżącej kompanii zbożowej oraz spra

Komunikat oficjalny o wizycie angielskich mężów stanu w Paryżu

Paryż, 25. 11. (PAT) Podczas dzisiejszych różnorodnych porządków dzienny narad francusko-brytyjskich został wyczerpany.

Komunikat oficjalny głosi, że „wizyta brytyjskiego premiera i ministra spraw zagr. w Paryżu nadarzyła ministrom francuskim okazję do wymiastn z kolegami brytyjskimi poglądów na zasadnicze zagadnienia, wspólnie interesujące obu kraje, łącznie z zagadnieniami dotyczącymi obrony nas rodowej oraz akcji dyplomatycznej. Rozmowy, które odbyły się dzisiaj, wykazały raz jeszcze całkowitą identyczność koncepcji, jeśli chodzi o ogół na orientację polityki obu krajów, o żywności ją sama troską o utrzymanie i konsolidację pokoju.”

Paryż, 25. 11. (PAT) Dzisiaj po południu odbyło się na czesie premiera Chamberlaina i lorda Halifaxa przyjęcie na ratuszu paryskim.

W odpowiedzi na powitalne prze-

mówienia prezydenta m. Paryża i prezesa rady miejskiej, premier Chamberlain wyraził w języku francuskim podziękowanie za serdeczne powitanie, zgotowane angielskim mężom stanu, przez ludność francuskiej stolicy, podkreślając, iż upatrjuje w tym obradę pokojowych wysiłków obu rządów. Zdanie nie jest łatwe, lecz tym bardziej należy się go podjąć — oświadczył premier Chamberlain, kończąc, iż zdanie to jest piękne, słaszące i warte największego wysiłku.

Paryż, 25. 11. (PAT) Czwartkowa konferencja dyplomatyczna, według informacji kół politycznych, poświęcona była dwóm zagadnieniom, mianowicie: sprawie deklaracji francusko-niemieckiej oraz współpracy francusko-brytyjskiej w dziedzinie wojskowej.

O ile chodzi o pierwsze zagadnienie, wyczerpującej wyjaśnień udzie-

wodzenia podsekretarza stanu w Ministerstwie Skarbu Kajetana Morawskiego o rezultatach wprowadzenia opłat przemysłowych, które od września do 20 listopada przyniosły już ponad 8 milijn. zł, w gotówce i 5 milijn. zł, w tytułkach zakreślonych.

Poprawione szacunki zbiorów pozwalają stwierdzić na ile całokształt sytuacji gospodarczej, iż w r. b. Polska nie posiada ilościowych nadwyżek w pszenicy i w owsie, zaś nadwyżka statystyczna żyta i jęczmienia jest mniejsza niż początkowo obliczano.

W dalszym ciągu posiedzenia Komitetu Ekonomiczny wysłuchał sprawozdanie dyrektora Departamentu obrót pieniechny W. Domąskiego w sprawie niemieckiego kredytu (towa rowego, zlecając Bankowi Gospodarczemu Krajowemu Gestie nad rozprawdzeniem tego kredytu, oraz sprawozdanie przedstawicieli Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Przemysłu i Handlu z działalności przedsiębiorstw o kapitale niemiecznym i państwowych przedsiębiorstw skomercjalizowanych.

lił min. Bonnet, na co premier Chamberlain miał odpowiedzieć, iż rząd brytyjski z zadowolaniem konstataje pomysłowe zakończenie pertraktacji pomiędzy Paryżem a Berlinem.

O ile chodzi o zagadnienie współpracy wojskowej między Paryżem a Londynem, to dłuższe expose wygłosił na ten temat premier Daladier, który, jak wiadomo, piastuje jednocześnie tę funkcję ministra obrony narodowej

Prem. Chamberlain u ks. Windsor

Londyn, 25. 11. (PAT) Premier Chamberlain odwiedził wczoraj wieczorem w Paryżu księcia Windsor, — W tu wizyty premier omówił miał przyjazd księcia i księżnej Windsor do Anglii.

Katastrofalna burza

Berlin, 25. 11. (PAT) Z Hamburga donoszą: Burza, która szalała wczoraj wieczorem u ujścia Łaby, dochodziła chwiliami do gwałtowności II stopnia. Spowodowała ona zderzenie się dwu statków niemieckich i parostawki szwedzkiej oraz spezdziła w ujściu Łaby ogromne masy wody, powodującą wywiew. Liczne domy przybrzeżne ewakuowano.

Potworne morderstwo w Starosielcach

Białystok, 25. 11. (PAT) Nocy ubiegłej w miasteczku Starosielce pod Białymostkiem dokonano okropnej zbrodni. Nieznani sprawcy, którzy, według znalezionych śladów było kilku, zamordowali rodzinę przebywającego w szpitalu w Białymostku właściciela restauracji Antoniego Piekutowskiego, zabijając jego żonę Stefanię, 14-letnią córkę Halinę, matkę żony Hilarię Kurzyne. Druga córka Piekutowskiego, 17-letnia Irena, ciężko poraniona, walczy ze śmiercią w szpitalu w Białymostku.

24 aplikantów skreślono z listy adwokackiej

Warszawa, 25. 11. (PAT) Na posiedzeniu Rady Adwokackiej w dniu 23 bm. postanowiono skreślić z listy aplikantów adwokackich tych aplikantów, którzy w myśl art. 159 nowego prawa o ustroju adwokatów obowiązani są do odbycia aplikacji sądowej, a których podania o zwolnienie od aplikacji sądowej p. Mini-

ster sprawiedliwości załatwił od mowinie.

W myśl powyższej uchwały skreślono dotychczas 24-ech aplikantów adwokackich.

Samobójstwo prześladowanej za swe przekonania dziewczyny

Tarnopol, 25. 11. (Tel. wł.) Pod pociąg Tarnopol—Lwów kolej stacji kolejowej rzuciła się pod pociąg, 123417 lewej śmierć na miejscu 17-letnia Janina Demków, wyznania gr-ekat, której matka jest Polką.

Demkówówna, będącą Polką, należała do Związku Strzeleckiego i była za to prześladowana przez swego rozplytkowanego ojca, piekarnika Zniechconca wskutek tego do życia popędziła samobójstwem.

Pogrzeban Demkówówny zajmie się Związek Strzelecki.

Tarnopol, 25. 11. 11. (Tel. wł.) Nieznany napastnik usiłował przez noc przebić widłami stojącego pod uknem komendanta Oddziału Zw. Strzeleckiego w Podhajcach, Wład. Holowickiego. Zamach dokonany został w Halicy, pow. Podhajce, w miasteczku Bronisławu Proskiej.

Holowicki, lekko ranny w szyję, udzielił w tym momencie znanego go i wyrwał się z rąk sprawcy, stojącego za oknem na zewnątrz domu, który nierozpoznany zdolał zbiec. Dochodzenia w toku.

Katastrofalne zderzenie okrętów wojennych

Rzym, 25. 11. (PAT) Wczoraj nastąpiło w zatoce Tarante skutkiem fałszywego manewru włoskiego kontropodwodca „Lampo” zderzenie między nim a włoskim krążownikiem „Pola”. Krążownik doznał nieznacznych tylko uszkodzeń, podczas gdy szkody, które poniosł kontropodwodca, są bardzo znaczne. Szczęśliwie marynarzy z jego załogi zginęło. Uszkodzony kontropod-

wieć wprowadzony został przez holowniki do portu Tarante.

Finałowy mecz o Puchar P. Prezydenta R. P. odbędzie się definitywnie we Lwowie

Do LOZPN nadjechał wczoraj wieczorem depesza z Krakowskiego Okręgu Związku Piłki Nożnej.

Magistratura krakowska zgodziła się ostatecznie na rozegranie finału o puchar Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Kraków—Lwów we Lwowie, dn. 27 b. m. Spotkanie to odbędzie się na

boisko Pogoni o godz. 12 w poł. Kapitan sportowy LOZPN wystawił na mecz z Krakowem następujący skład reprezentacji Lwowa: Zub (Lw. kaspierczyk), Jęzewski, Lemiszko, Surmara, Horowitz, Olbert, Majewski, Zurkowski, Walicki, Matyas II, Niemiec. rezerwowi: Hoenig, Wolanin.

Peshawar (Indie), 25. 11. (PAT) Trzech oficerów brytyjskich wśród nich pułkownik, zostało zabitych przez żołnierzy, należących do szeregów Cipawów, w czasie zamieszek.

„Czechosłowacja jest źle poinformowana w sprawie Rusi Zakarpackiej”

Helsinki, 25. 11. (PAT) „Vuthabladet” w artykule wstępnym p. t. „Rusiński niepokój” pisze, że Czechosłowacja jest źle poinformowana w sprawie Rusi Podkarpackiej.

Minister Brody, który został uznany przez rząd praski, był następnie asercywowany, ponieważ żądał plebiscytu w sprawie przyłączenia Rusi do Węgier. Tymczasem Fenck pośzedł po tej samej linii. Żądania przyłączenia do Węgier obejmują całą Rus Podkarpacką, a nie ograniczają się do tereny, którymi żyją węgierska ludność. Jedynie Wołoszyn, odosobniony, pragnie autonomii.

Na podstawie decyzji wiedeńskiej

Rus Podkarpacka została podzielona, jednak naród węgierski nie uznaje obecnego stanu za definitywne ustalenie granic i pracuje w dalszym ciągu

na realizację wspólnej granicy z Polską. Również i Włochy nie uważają decyzji wiedeńskiej za definitywną.

Depesza Karpatorusinów do Mussoliniego z prośbą o interwencję

Budapeszt, 25. 11. (PAT) Stowarzyszenie Karpatorusinów Beregassz wyśtawiało telegram do Mussoliniego, w którym prosi go o interwencję celem ratowania spór terytor. czeskiego Karpatorusinów, którzy wbrew ich woli zostali w granicach Czechosłowacji.

Depesza apeluje do Mussoliniego, by zechciał wysłuchać krzyku rozpaczliwego i obudził świadomość wielkich mas narasw, aby właściwe czynniki polityczne przyznały Karpatorusinom te prawa, na których nowa Europa centralna winna być oparta w duchu spravedliwosci. Karpatorusini pragną zdecydować jak najryzykowniej o swym losie w plebiscycie, który byloby realizacją zasady samostanowienia narodów.

Posiedzenie Państwowej Rady Oświecenia Publicznego

Warszawa, 25. 11. (PAT) Wyznaczone na dzień 28 listopada b. r. posiedzenie Państwowej Rady Oświecenia Publicznego odbędzie się w terminie o dwa dni późniejszym t. j. 30 listopada b. r. o godz. 9 rano.

NOWY HOTEL EUROPEJSKI

W Łowliwie, plac Marjacki 4 (w centrum miasta, NOWOCZESNY KOMFORT — POKOJE Z ŁAZIENKAMI. — BIEŻĄCA CIEPŁA I ZIMNA WODA. — CENTRALNE OGRZEWANIE. — WINDA TELEFONY I POKOJO WE. — OBSERWY HALL. — CENY UMIARKOWANE UWAGA! Nowy numer telefonu 104-90

Rozwiązanie stronictw niemieckich i węgierskich w Słowacji

Bratysława, 25. 11. (PAT) Słowackie ministerstwo spraw wewn. postanowilo zawiesić działalność niemieckiej partii socjalno-demokratycznej ze względu na bezpieczeństwo państwa.

Rozwiązana została również węgierska

partia socjalno-demokratyczna. — Działalniki twierdzą, że powodem rozwiązania jest fakt, iż po wyłączeniu nowej granicy w Słowacji pozostała znikomka liczba zwolenników tego stronictwa.

Słowacy odkładają dyskusje nad pełnomocnictwami do czasu wyboru prezidenta

Praga, 25. 11. (PAT) Zapowiedziano początkowo na sobotę bież. tygodnia nowe posiedzenie Rady poselskiej, na którego porządku dziennym znalazł się m. in. sprawa pełnomocnictw dla rządu, ulega dalszemu odroczeniu.

Zwłoka spowodowana jest koniecznością uprzedniego uzgodnienia stanowiska rządu słowackiego, który w związku z ustawą o pełnomocnictwach wysunął szereg zastrzeżeń, domagając się przede wszystkim, aby

ustawa nie zawierała żadnych postanowień, mogących w czynkowiakich zasądzić pełnomocnictwa w tym samym dniu. Wobec braku porozumienia w sprawie pełnomocnictw, niemożliwym się staje ustalenie daty wyboru nowego prezidenta.

Przez cały dzień wczorajszy i dzisiejszy toczą się obrady przedstawicieli obu stron, jednak nie osiągnięto porozumienia w sprzecznych sprawach. Wobec braku porozumienia w sprawie pełnomocnictw, niemożliwym się staje ustalenie daty wyboru nowego prezidenta.

SPŁN NAKAZ SERCA I SUMIENIA: ZŁOZ GROSZ OFIARNA NA POMOC CIAMÓWA

Przedstawiciele Węgier i Czechosłowacji u ministra Ciano

Rzym, 25. 11. (PAT) Minister spr. zagr. hr. Ciano przyjął wczoraj po południu posła węgierskiego barona Villanyi.

Rzym, 25. 11. (PAT) Minister spr. zagr. Ciano przyjął wczoraj przed południem czeskosłowackiego charge d'affaires p. Brautera.

Według krążących pogłosek, rozmo wa stała w bezpośrednim związku z wczorajszą decyzją rządu praskiego, który postanowił zwrócić się do mocarstw o gwarancje granic państwa czeskosłowackiego.

Panuje tu przekonanie, że ze strony włoskiej nie udzielono Czechosłowacji pozytywnej odpowiedzi.

NA SEZON JESIENNO-ZIMOWY polecamy najnowsze modele płaszczy — kostiumów — sukien

Wytwórnia Konfekcji Damskiej „FEMINA”

Łwów, plac HALICKI 12a, I. p. (róg ulicy Batorego) P. T. Urzędnikom udzielamy kredytu. 3184 P. T. Urzędnikom udzielamy kredytu.

Reprezentant P. Prezydenta na pogrzebie królowej Maud

Warszawa, 25. 11. (PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej polecił posła w Replitei w Oslo p. Władysława Neumanowi reprezentować go na uroczystościach pogrzebowych I. K. M. królowej Norwegii w charakterze ambasadora nadzwyczajnego.

Sesja parlamentu węgierskiego

Budapeszt, 25. 11. (PAT) Regent Horty odroczył sesję parlamentu do dnia 1 grudnia br.

Berlin, 25. 11. (PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi na podstawie wiadomości z dobrze poinformowanego źródła w związku ze sprawą stosunków pomiędzy Niemcami a Francją, że kanclerz Hitler w końcu ub. roku oświadczył, iż pomiędzy

Francją i Niemcami nie ma żadnych spraw wymagających wyjaśnienia, że pomiędzy Francją i Niemcami nie ma żadnych spraw, które by stanowiły zasadniczą przeszkodę w utrzymaniu przyjaznych sąsiedzkich stosunków.

Po układzie monachijskim ujawniło się dążenie do nadania tym życzeniom konkretnego wyrazu. W ciągu ostatnich tygodni

zaintensyfikowały szczególnie sprzyjające warunki do zawarcia pomiędzy Niemcami i Francją porozumienia w duchu podpisano ostatnio w Monachium porozumienia niemiecko-angielskiego.

Rządy niemiecki i francuski badają równoległe przystawiając deklaracje dotyczące wzajemnych stosunków sąsiedzkich. Należy zatem oczekiwać, że minister spraw zagr. von Ribbentrop w najbliższych dniach uda się do Paryża celem podpisania wspólnie z francuskim ministrem spraw zagr. Georges Bonnet przygotowanej deklaracji.

Zagadnienia Europy Środkowej tematem rozmów w Berchtesgaden

Berlin, 25. 11. (PAT) Jak donoszą z dobrze poinformowanych kół niemieckich, pomiędzy kanclerzem a królem Karolem rumuńskim odbył się mialy wyczerpujący rozmowy. Przy rozmowach kanclerza Hitlera z mhn. Pirowem i królem Karolem obecny był minister spraw zagranicznych Reassy w Ribbentrop.

Omówiony był jak słychać, szereg zagadnień Europy Środkowej i południowo-wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków niemiecko-rumuńskich. Rozmowy dotyczyły zarówno zagadnień politycznych jak gospodarczych i kulturalnych.

Berchtesgaden, 25. 11. (PAT) W związku z wizytą, najpóźniej obro-

ny unii południowo-afrykańskiej Pirowa u kanclerza Hitlera w Berchtesgaden, koła dobrze poinformowane twierdzą, iż wizyta ta, która odbywa się w ramach informacyjnej podróży po Europie i posiada całkowicie przy-

watny charakter, dała sposobność do szczegółowego omówienia całego szeregu zagadnień. M. in. poruszone zostały również sprawy stosunków niemiecko-brytyjskich.

Max Rosenberg wzywa do zamachu na Hitlera

Berlin, 25. 11. (PAT) „Voelkischer Beobachter” zwraca uwagę na list niejakiego Maxa Rosenberga, obywatela amerykańskiego narodowości żydowskiej, ogłoszony w „New York Daily News”, który wzywa do zamachów

na głowę państwa niemieckiego i jego współpracowników. Jest to bezprzykładne wystąpienie — pisze „Voelk. Beobachter”. — Jeszcze bardziej niebywałym jest fakt, że dziennik amerykański drukuje list podobnej treści.

S. O. S.

Bordeaux, 25. 11. (PAT) Fiński statek szkolny „Sumen Joutsen” zawiadomil przez radio, że znajduje się w niebezpieczeństwie w zatoce gaszkońskiej. „Sumen Joutsen” jest żaglowcem, o wyporności 2 tys. ton. Załoga jego składa się z 20 marynarzy i 60 kadetów morskich. Z okolicznych portów wysłano natychmiast pomoc dla zagrożonego statku.

„CZERWONA ZARAZA”

Antykomunistyczny film szwajcarski sensacją Paryża — Film demonstrowany... przy drzwiach zamkniętych (Korespondencja własna „Dziennika Polskiego”)

Paryż, 16 listopada

W tych dniach wyświetlono w Paryżu, na zebraniu prywatnym film szwajcarski, zatytułowany „Czerwona zaraza” („La peste rouge”).

Obraz ten powstał z inicjatywy Szwajcarskiej Narodowej Akcji Przewikomunistycznej, która od wielu lat prowadzi upartą i systematyczną kampanię przeciw niebezpieczeństwu bolszewickiemu. Patriotci szwajcarscy mają swojego męczennika: dr Bourquin, przemawiają na pewnym przewikomunistycznym zebraniu, zaatakowany u wyjścia z sali przez komunistów, zmań na skutek odniesionych obrażeń. Razem z nim poturbowano przy wodce „Akcji Przewikomunistycznej”, wiele zażenowanego dyrektora Musy.

Film jest dokumentem o pięciowym rzędnym znaczeniu, daje bowiem obraz autentyczny, pochodzący z ósmą „aktualnością”, zdjęć robionych „na gorąco” przez zawodowych operatorów. Przez ekran przesuwają się potworne sceny z rewolucji bolszewickiej i z prób, robionych przez komunistów w poszczególnych krajach w celu doświadczenia do władzy. Krew i ogień, nędza, głód

i zbrodnie, upadek religii i życia rodzinnego znaczą krwawy pochód rewolucji bolszewickiej.

Zaczyna się film rokiem 1917 w Rosji. Tłumy na ulicach Moskwy, grupy żołnierzy, którzy opuścili front, mówią na rogach ulic. Oto Trocki w oknie wagonu, przemawiający do tłumu. Lenin, o szpiczasko czasce i oczach fanatyka, wygłasza przemówienie, które przetłumaczono w skrótkach: „...Robotnik nie ma ojczyzny... Zburzcie rodzinę... Zabijajcie i niszczone, jeżeli to ma służyć rewolucji... Dyktatura proletariatu... Walka klas... Tylko bezwzględna wojna zniszczy burżuazję...”

Oto stratum na Pałce Zimowej, dalej sceny z pola bitwy między armią czerwoną a białą. Rozstrzelanie jeńców, wozy naladowane trupami, które się

tor w Niemczech, terror na Węgrzech. Pochód spartakiściów, zwrełowanych żołnierzy, zaciężnych marynarzy. Ogłoszenie republiki sowieckiej w Moskwie. W Budapeszcie, krwawy Bela Kun o masce odrażającej i chytnej dziurzy wędze w ciągu 133 dni, dopóki nie przegania go admirał Horthy.

I jeszcze jeden kongres kominternu: delegaci wszystkich ras, czyniący sprawozdania, rozliczenia, odbierający instrukcje. Śmierć Lenina, tłum defilujący przed jego zwłokami na śniegu, złowroga twarz Stalina.

Czerwona zaraza wśród robotników w Londynie, rozruchy na Kubie, żeż księżyc i pożary kościołów w Meksyku.

Wreszcie Litwinów w Genewie — Z. S. R. R. zmienia taktykę. Komu-

ś w Zimmerwaldzie założona III między narodowa. Oto karimba, w której mieszkał Lenin. Ostatnie zdjęcia ukazują piękno malowniczych krajobrazów Szwajcarii, zmierzchy w górach z modlącymi się pod krzyżem pastercami.

Film został przyjęty z entuzjazmem przez tysiące widzów. Publiczność była wspaniała ścisła za zaproszenia, bezpłatnie. Seans nie zostanie powtórzony ze względu na możliwość demonstracji ze strony frontu ludowego.

M. S.

Przeciw prądowi Uprzemysłowienie Francji

Francuski minister skarbu Reynaud na konferencji prasowej, udzielając dziennikarzom wyjaśnień na temat odbudowy gospodarki Francji, oświadczył m. in., że celem powiększenia należącej władzy budżetowej, przewidziano zostanie 200 milionów franków.

Przyznam się, że byłem nieco zaintrygowany i zaciekawiony szczegółów wydatkowania tej przelimitowanej w budżecie sumy. Ponieważ ten szczegół budżetowy omówiony został w ogólnym planie gospodarczym odbudowy, a w tym samym produkcie dzieł zaliczona została do narodowego przemysłu. Zupełnie słusznie. I w tej gałęzi przemysłu chodzi o zatrudnienie do tydzieńszczy bezrobotnych, o skasowanie dwóch niedzieli w tygodniu i o przedłużenie czasu pracy. Te 200 milionów przeznaczonych prawdomównie nie zostanie na pokrycie kosztów (a także zwiększonej wydajności pracy. Albo może na zorganizowanie jakichś doświadczeń, wzorowych przedsiębiorstw w wydziałach...)

Gazety francuskie przyniosły dopiero bliższe szczegóły tego planu. Te 200 milionów franków przeznacza się na wypłacenie premii matkom. Dla zachęty wzrasta premia progresywnie, w miarę ilości dzieci, a to celem przełamania tradycyjnego systemu jednego dziecka... Tylko dlaczego premie mają być wypłacane jedynie matkom? A ojciec to płacił? A gdyby tak ojcowie zastrójowali? RYKSKI

ZE SPORTU

DZIENNIKARZE U PRZEZESA Z.
Prezes Związku Związków Sportowych, minister pułkownik Juliusz Przytycki dziś delegację Związku Dziennikarzy Sportowych K. P. w osobach: prezesa zarządu głównego red. Władysław Sikorskiego, prezesa oddziału warszawskiego Związku red. Mariana Strzedeckiego, wicyprezesa zarządu głównego red. Aleksandra Szenajcha i red. Stanisława Roehera, oraz sekretarza red. Ryszarda Modra.

W czasie konferencji omówiono wzajemny stosunek między naszą organizacją sportu polskiego a prasą sportową.

PRZED MISTRZOSTWAMI ŚWIATA W HOKIEJU LUDOWYM

We środę, Szwajcarski Związek Hokeja Ludowego otrzymał oficjalnie zgłoszenie reprezentacji Niemiec do udziału w mistrzostwach świata, jakie odbędą się w połowie lutego w Zurichu.

Dotychczas o turnieju mistrzowskiego zgłoszono drużyny sześciu państw.

Pamiętaj codziennie o F. O. N.

JERZY BŁĘSZYŃSKI

Nieznani mistrzowie budownictwa

(Ciąg dalszy.)

Na Bałtągule budowało klaszów szwagrow. Z wyglądu niewiele różnił się od robotników. Nadzorowali roboty przechadzając się po budowie, zatrzymując się od czasu do czasu i przez dłuższą chwilę rozmyślając nad jakimiś zagadnieniami, im tylko wiadomymi. Techniki, przeobrażający na budowie z ramienia Zarządu Spławu Drewna, miał wiele kłopotów, aby do gadać się ze szwagrami w sprawach budowy. Nie zalił oni ani wyrobów technicznych, nie posługiwali się żadnymi przyrządami, wogóle trudno im było zrozumieć dla niewiameńniczego wystawiać się. Wszelkie zagadnienia rozstrzygał najstarszy z szwagrow, po naradzie z pozostałymi. Od raz powziętego postanowienia nie odstępowali, a gdy staranno się skłonić ich do przeprowadzenia zmian lub zastawiania się do zamiarów Zarządu Spławu, oświadczyli gotowość odstąpienia od budowy.

rzecz do olbrzymich dołów, płonące kościoły, znieważone krzyże, kluby „bezboszników”, instalujące się w domach bojących... Rzecz, rzecze bez końca, szereg lat masykary — 1,700,000 rupów!

Na kongresie kominternu oglądamy Lenina, Trockiego, Kalinina, Raokę i Lunarskiego, uśmiechniętych, perorujących.

Wszystkie te zdjęcia zasnuwa szara mgła, charakterystyczna dla niedoświadczonego, natchnionego zdjęć z owych czasów, nie znających dzisiejszej perfekcji.

Ciężki młot bolszewicki powalił Rosję. Czerwona zaraza rozprzestrzeniła się na Europę; terror w Finlandii, ter-

niem na się szerzył na Zachodzie, pod maską frontu ludowego. Jest to „polityka konia trojańskiego”. Front ludowy? Oto pochód do Vincennes, z podniesionymi pięściami, z okrzykiem: „Niech żyją Sowiety!” Dymitof stwierdza: „Komunistyczna partia francuska jest wzorem taktyki w postaci frontu ludowego!”

I oto Hiszpania. Front ludowy i wojna domowa. Płonące klaszory, stopy trupów zlewane naftą i podpalane, profanacja cmentarzy, tysiące więźniów pod salwami...

Na zakończenie, zdjęcia spokojnej i kwintającej Szwajcarii dzisiejszej. Szwajcarii, która była przed wojną schroniskiem rewolucjonistów i gdzie została

się w wykopie wody. Roboty trwały przez dwa lata. Otóż z wiosną przedwydania przedsiębiorców okazały się wprost zadziwiająco trafne. Największy przyrób wody wiosennej zmieścił się w sam raz w drewnianym korycie. Nie było ono ani za duże, ani za małe. Ani roboty nie zostały zalane, ani koryto zbyt rozrzućne zbudowane. Ale jeszcze trafniejszą okazała się długość tego koryta, o którą też hałasował Zarząd Spławu. Gdyby bowiem koryto było o 10 metrów krótsze, wiosenna woda byłaby się wylała do budowanych fundamentów właśnie rowem odprowadzającą wodę z wykopu. Od czasu tego wydarzenia, Zarząd Spławu nie wdrzał się w spory z przedsiębiorcami co do celowości ich przedsięwzięcia.

Najciekawszym jednak wydarzeniem w historii przedsiębiorców z Kut, mającym jemu podobne chyba gdzieś w zamierzeć przeszłości, była wyprawa do Turcji, uwieczniona wierszkiem powodem. Otóż około r. 1930 pewne przedsiębiorstwo belgijskie zajęło piękne lasy jodłowe w Turcji. Lasy były kupione bardzo tanio, ale znajdujące się na wygnanie, do którego dostęp był tylko przez długie na kilkanaście kilometrów wązkie, bardzo wąskie, miejscas-

mi nie więcej jak 3 czy 4 metry, o ścianach wysokich do 100 metrów, będący, jak zwykle w górach, lożyściami pątku. Liczne zakrety, wosnośpady i progi skalne utrudniały do reszty przemianę wozu na drogę do spuszczenia drewna z wżyny. Belgowie sprowadzili najlepszych inżynierów — znawców z Niemiec i Włoch. Ci wybudowali piękne betonowe zapory, oczywiście wielkim kosztem. Ale wysłęk, okazał się tak daremny. W zaporach nie sposób było zebrać większej ilości wody. Gorący klimat powodował tak silne parowanie, że równo się ono napływo wi wody do zbiornika. Gdy zaś no jakimś większym opadzie udawało się więcej wody nagromadzić, drewno puszczane z falą przez wążów rozchodziły się o skały na drzewy. Przedsiębiorstwo groziło bankructwo.

Pewien Zyrdek z Kut, też przedsiębiorca drewny, pozostawał w stosunkach handlowych z Belgią. Dowiedział się o trudnościach Belgów i zaraz wpadł na pomysły powierzenia im bóg przedsiębiorcom z Kut. Belgowie skorzystali z wiadomości i wnet 80 majstrów i robotników wyruszyło z Kut w drogę gdzieś do Anatolii, pod przewodnictwem właśnie przedsiębiorcy budującego klasz na Bałtągule. (C. d. n.)

WYWIADY I REZERWA

Premier i minister spraw zagranicznych Anglii przyjechali do Paryża. Narady ich z francuskimi mełami stanu mają nie być jak waga dla rozwoju sytuacji europejskiej. Od zmiany rozmów zależy będzie, czy po diał na dwa wrobie wrobie będzie się nadal pogłębiał, czy też zaczął w drodze wzajemnych ustępstw i pertraktacji z państwami sąsiednimi.

Nazajutro po układzie monarchij skim wzywają do nie do pytanie jest tylko jedna odpowiedź. Oświadczanie kanclerza Hitlera, że rozwiąza nie sprawy sudeckiej stanowi ostatnie żądanie terytorialne Niemiec w Europie, zapewnienie, że problem kolonii nie stanie się przyczyną nowej mobilizacji, wspólna deklaracja pokojowa Chamberlaina i Hitlera, wzięły szybko likwidowane istniejące tary i konfliktów.

Tym więcej, że rola, jaka Mussolini odegrał w trudnych dniach września, jednemu mu sympatje i powodem rzy dym nie był i społeczeństwo zaprowo dajonych mocarstw zachodnich. Mówiono o mających nastąpić nowych o sobitych kontaktach odpowiedzialny mi międzywzrostu, był wymieniano nawet miejscowość nad Morzem Śród ziemnym, w której premier angielski przy sposobności wypowiedziowej po droży jachtem, miał się spotkać z Mussolinim i Daladierem, by ostatecznie uregulować sprawę basenu śródziemnomorskiego.

W tych warunkach, rewindykacje kolonialne niemieckie, które dla kilku nie były nowością, miały znaleźć zaspokojenie na drodze połobownych rokowań.

Kolonie — oto był zasadniczy problem, jaki miano rozwiązać w czasie wizyty angielskiej w Paryżu.

Wypadki międzynarodowe tak jed nak szybko następują no sobie, że w chwili, gdy premierowie Chamber lain i Daladier zasiedli do wspólnego stołu, sytuacja ulega zasadniczej zmianie i wymaga innych zupełnie de cyzji.

Oczekano się więc, że po pierwszych objawach radości z powodu zaspoko nia wojny, podniosły się w Anglii i we Francji liczne głosy pesymistyczne ocenianie wyniki osiągniętego porozumienia. Specjalnie ostro wystą pił przeciw niemu Ludzie tacy, jak Winston Churchill, Duff Cooper i Attlee. Wielka debata w parlamencie angielskim pochwaliała wprawdzie po blykę Chamberlaina, dała jednak o rzyć możliwość bardzo gwałtownych

wystąpienia przeciw Trzeciej Rzeszy. Zareagował na nie kanclerz Hitler, poddając w wątpliwość sam ustrój demokratyczny Anglii.

Ataki te nie tylko nie wzmocniły pozycji premiera, ale ją osłabiły. An glicy także nie lubią, gdy się ktoś mie sza do ich spraw wewnętrznych.

Ochłodzenie nastrojów angielsko niemieckich zmogło się jeszcze na skutek nowej akcji antysemickiej w Trzeciej Rzeszy. Zostawca, że Stany Zjednoczone, z których opinia Złoty noczone Królestwo ogromnie się liczy, zareagowały na nią bardzo gwałtownie.

Wreszcie sprawa najważniejsza, bo

dotycząca już nie nastrojów, ale realnych możliwości oddanie Niemcom kolonii nabrało na znaczeniu wszyst kich państw zainteresowanych. Co dzień gazety donosiły o nowych pla nach zaspokojenia żądań niemieckich, kosztem wszystkich, byle nie wła snych. Każdy wysuwał zastrzeżenia bardzo daleko idące, z których wyni kało, że terenów mandatowych oddać nie chce.

To też po rozprawach paryskich trudno się spodziewać postawienia tego problemu, chociaż wbrew oficjal nym zaprzeczeniom, będzie on napew no poruszany. Będzie napewno również mowa o

Europie środkowej i południowo wschodniej. W tym wypadku nacisk, jak wynika z wizyty króla Bummia w Londynie i Paryżu, będzie położony zwłaszcza na sprawy ekonomiczne.

Natomiast uparte dążenie premiera Chamberlaina do uspokojenia Euro py może zanotować nowe osiągnię cia. Deklaracja francusko-niemiecka, wizyta ministra Trzeciej Rzeszy w Paryżu, oto fakty, których zapowiedź ot wiera nowe horyzonty dla zwolenników Chamberlaina, a będzie ich bardzo wielu, jeśli plany brytyjskiego premiera uda się zrealizować, mimo piętrzących się trudności.

Przeгляд prasy

Wywreśli się komunizmu — Rozwój stosunków polsko-litewskich — Rozterki Frontu Morges

WYWRZEŚLI SIĘ KOMUNIZMU

„Jak donosi „IKC”, przewidyje komun istów polskich na Śląsku żaolzańskim niej Karol Śliwka i Fryderyk Kraus — wywrześli się całkowicie komunizm, na składając odpowiednie oświadczenia na ślaskim.

OSWIEGDZENIE ŚLIWKI

Niżej podpisany podaje do powze chniej wiadomości, zwracając się szcze gólnie do mas pracujących, że występu ją z szeregu komunistycznej partii Czechosłowacji i międzynarodówki kom unistycznej (komintern).

Dwa dziesiąta list mojej pracy na kie rowniczych stanowiskach w partii kom unistycznej, a szczególnie donosię do zaszereżenia, przycięcia i doświadczenia o słańskiego roku przekonały mnie, że: 1) Partia komunistyczna jest tylko ciałem agentura, podporządkowana woli możnowładców moskiewskich, którzy kierują się wyłącznie własnymi intere sami, a nie interesami ludu pracują cego. 2) Hasła demokratyczne i pokojowe głoszone przez komintern są jedynie frazesami, którym rucha komunistycz ni się posługuje dla odmaniania mas i osłabienia narodów i państw cywilizo wanych.

3) Ruch komunistyczny, będąc szko dliwym i zgubnym, nie tylko dla mas pracujących, lecz dla całych narodów i państw, zagraża im, a przede wszystkim przeciwko Polsce, godząc w najwlot niejsze interesy jej ludności.

Wszystkich dotychczasowych swoich zwolenników, wszystkich członków b komunistycznej partii Czechosłowacji z terenów przyłączonych do Polski, jako też wszystkich członków komunistycz nej partii Polski wzywam do pójścia w moje ślady i zerwania raz na zawsze wszelkich kontaktów z ruchem komunistycznym.

Warszawa, dnia 6 listopada 1938.
(—) Śliwka Karol
b. poseł na sejm Czechosłowacji.

OSWIEGDZENIE KRAUSA:

Niżej podpisany, długoletni członek Komunistycznej Partii Czechosłowacji, nacemnie przekonawszy się o szkodli wości hasł kominternu dla robotników i chłopów, o zgubnej jego działalności dla całych narodów i państw, o zdra dzieńczej i taktyce i metodach, będących podstawą wszelkiej ak cji komunistu — unieważniam podaje do publicznej wiadomości, że opuszcza szeregi kominternu, zerwując z owie ciem i na zawsze z ruchem komunisty cznym.

Pożegnając się komunistycznym jako zwolennikiem, składam i zgubny, że wnoszenie wzywam do pójścia w moje ślady wszystkich członków Komunisty cznej Partii Polski, jak również wszyst kie osoby, współpracujące z ruchem komunistycznym w Polsce, a w szczególności na terenie Śląska Żaolzań skiego.

Warszawa, 7 listopada 1938.
(—) Fryderyk Kraus,
b. redaktor „Głosu Robotniczego i Ludowego”, B. Królewego Kie rowstwa, KPCz.

Oświadczenia te są, oczywiście, po ważnym cłosem dla zwolenników ko muunizmu i dowodzą, że oblańmucone

jednostki spośród robotników odnajdu ją właściwą drogę.

ROZWÓJ STOSUNKÓW POLSKO-LITEWSKICH

„Kurier Poranny” omawiając stosun ki polsko-litewskie w ostatnich czasach — pisze:

„Ślanowski i ton prasy litewskiej w stosunku do Polski stały się radykalnej zmianie na lepsze. Z okazji 20-lecia niepodległości Polski prasa kowieńska zamieściła wiele artykułów utrzy małych w tonie przyjaznym. Przypomni ły więc, że urzędują „Litewus Aidas” uznają Polskę za „bardzo ważny czynnik równowagi politycznej Europy”, a oświadczenie mia, że nie uważa za podstawę do patrzania z większym za użaniem na rozwój stosunków polsko-litewskich. Artykuł wyrażał niezawidne czenie, że różnicę istnieje w stosun kach polsko-litewskich dąży się wy gładzić, gdyż Litwini nie byli i nie są wrogo usposobieni wobec narodu pol skiego. Losy historyczne obu narodów wykazały dużo wspólnych cech w dziejach politycznych, dlatego też obu stroną porozumienie jest możliwe.

Teńność powroce polscy obecnie potwierdził fakty. Skoro Polska zawarła z Lit wą umowę regulującą różną dziedzin życia, nie stoi na przeszkodzie, aby i inne sprawy zostały uregulowane w drodze układów. W szczególności pa nięciad należy o zagwarantowaniu minoro ści narodowych, wywołującym jeszcze sporo niepotrzebnych zdarzeń. Sa dzimy, że i w tej sprawie, przy obydwój dobiej woli, dojdzie do porozumie nia i takiego ułożenia stosunków, aby wykluczyło w przyszłości powstawanie zażagań.

Spółeczeństwo polskie przyjmuje z prawdziwą radością każdy nowy objaw zacieśnienia się stosunków polsko-litewskich. Polacy nieśli się z wzajemnością. Wspólny interes, Polacy i Litwy naku że takie właśnie ułożenie tego wpo zycia.”

WEWNĘTRZNE ROZTERKI FRONTU MORGES

„Katolicy dzwonne nabożeństwa” z krakowskiego „Głosu Narodu” wzdzy chają do młodzieży. Zwrępił się o na wróceniu starszych i sądzą, że może młodzież wyrówna te „błędy” i „wady” tak zakorzenie w starszym spoles czeństwie. Nieestety — stwierdza na czelny publicysta tego organu —

„Daleko nam jeszcze do objęcia przez młodzież spadku po dalszaczach czło wycich. Najwięcej jeszcze tej młodzieży widzieliśmy już na literatury i stanowis kach Oboru Narodowego, a więc po stronie oporowój; reżim nie ma za sobą młodzieży.”

„Ale cóż? O tej samej młodzieży wy głasza sądy zgola sprzeczne „przyjaciel „Głosu Narodu”, „młanowice „Dziennik Bydgoski”, który pisze:

„Rozpoczyna się od głoszenia najo bliższych sądzonych. Onońskiego i na szych nacjonalistów, a kończą się na

posadach. Cóżby się stało ze Siron. Nardowem, gdyby skazane zostało na łaskę młodych nacjonalistów?”

No więc? Na kogo teraz liczyć? Czy ba tylko na własne skromnikucie sily. Tak też robią sędziwi mrozwicy z „Dziennika Bydgoskiego” i — przeży wając widocznie „drugą młodość” — piszą:

„Jesteśmy orędownikami szeroko po jętego porozumienia politycznego, ma jącemu dokonać się wśród ugrupowań politycznych społeczeństwa polskiego na podstawie ideałów demokratyczno chrześcijańskich. Gdyby do tego do szło, możnaby wystąpić z własnymi postulatami.”

No tak — Gdyby ciota miała wady, toby była wylkiem...

Dary na rzecz Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych

złożyli: P. Inspektor Szkolny Waw rzyń Fumankiewicz sumę zł. 100 (sto) zebrań i ofiarowano do dy spozycji P. Inspektora przez Nau czycielstwo szkół powszechnych ob wodu łowickiego, oraz P. Inspektor Szkolny Rudolf Janiszewski sumę zł. 200 (dwieście) zebrań i oddaną do dyspozycji P. Inspektora przez Nau czycielstwo szkół powszechnych ob wodu rawskiego.

Obydwu ofiarodawcom oraz P. T. Nauzcycielstwu szkół powszechnych wymienionych obwodów szkolnych, Komitet Okręgowy składa, w imie niu Towarzystwa, serdeczne podzię kowanie.

O uporzadkowaniu pułcziny J. Kasprowicza

W związku z notatką w „Dzienniku Polskim” pod powyższym tytułem, za mieszczoną w numerze z dn. 25 bm. otrzymanym od p. Z. Wygodkiego wyjaśniam, że Biblioteka Kasprowic zowska nie znajduje się w Muzeum Wielkopolskim, które posiada tylko bibliotekę naukowo-muzealną, lecz w niedawno zorganizowanym w Gmachu Targów Poznańskich Muzeum Miasta Poznania. Tamże znajduje się „Dział Kasprowicowski” t. j. cała biblioteka Jana Kasprowicza w takim stanie, w jakim za życia poety znajdowała się na Herardzie w Zakopanem.

Opócz biblioteki znajdują się tam również rękopisy i oryginalne góralskie umioblowanie, w których otoczeniu Kasprowicz bardzo lubił przebywać i pracować. Muzeum Wielkopolskie jest nato miast odrębną instytucją.

PODRÓŻYMUJ LOTEŁ — BILET PO WOTNY KOSZTUJE 20% TANIEJ.

Z sali odczytowej „Humanizm katolicki”

W sali Kasyjna i Kola Liter.-Art. wygłosi Teodor Parnicki w ubiegły czwartek niezwykle interesujący odczyt, którego tematem była literatura piękna humanizmu katolickiego na de współczesnego psychologizmu. Wła ściwie termin „odczyt” nie jest właściwy w odniesieniu do prelegenta jakim jest Teodor Parnicki, który mówi „z damię”, operując z całą swobodą żywym słowem i ubierając swój temat w pełną urokami formę literackiej „cause rie”.

Prelegent omówił znaczenie i syntezę katolickiej literatury pięknej w dzie łach Chestertona, Mauriacia, Bernaso a i Robesa, oraz ich zgodny z stano wiskiem Kościoła anty-etermistyczny pogład na naturę człowieka. Pod tym samym punktem widzenia omówił autor twórczość autorów polskich, a mianowicie Jerzego Andrzej kowskiego, podkreślając wpływ katolickiego humanizmu na psychologizm współczesny.

Licznie zgromadzona publiczność gorąco oklaskiwała znakomitego prele genta. (m. o.)

26 Sobota Konrada Jutro: Wateriana listopada

GOZDINY PRZYJEC W REKACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO” W redakcji „Dziennika Polskiego” przyjmujecie codziennie — z wyjątkiem niedziel i świąt rzym. kat. — WYŁĄCZNIE od godz. 12—13. W innych godzinach BEZWZGLĘDNE żadnych spraw Redakcja nie załatwia.

Za artykuły nie zamówione Redakcja nie płaci wierszowego. Reklamosi nadesłanych Redakcja nie zwraca.

Stoje 50 gr Konserwatory 1/4 wag. od 10 gr 2 gumki i sprząkna/2zst. 60 gr i wielki wybór butli — poleca Najlepszy skład porcel. szkła i naczynek. Kazimierz LEWICKI Lwów, plac Mariacki 10, tel. 228-15

OBÓZ ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO: Prezydium Okręgu Lwowskiego we Lwowie mieści się w lokalu przy ul. Bourlarska 5, II p. Prezydium Okręgu przyjmują w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 10—12:45 przed poł. Tel. Prezydium nr. 110-45, tel. Sekretariatu nr. 111-24.

OBOW Lwów-POLONC, do którego należą dzielnice: II, III, VII, VIII i IX, mieści się w lokalu przy ul. Leona Sapieży 4, I p.

Biura czynne codziennie od godziny 9—13:45 i od 17—19:45 z wyjątkiem soboty popołudnia, oraz niedziel i świąt, tel. nr. 110-09.

Zgłoszenia osobiste lub listowne na członków przyjmują się codziennie od godz. 9—12:45 i od 17—19. OBOW Lwów-POLUDNIE, do którego należą dzielnice: I, IV, V i VI, mieści się w lokalu przy ul. Chorażczyzny 22, I p.

Biura czynne codziennie od 9—13 i 17—20, z wyjątkiem soboty popołudnia, oraz niedziel i świąt. — Tel. 296-81.

Zgłoszenia osobiste lub listowne na członków przyjmują się codziennie od godz. 9—13 i 17—19.

ZJEDNOCZENIE POLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH: Lokal organizacji i świetlica mieści się przy ul. Rutowskiego 1. 8. Godziny urzędowania codziennie od 17:45 do 20:45, w niedziele od 10:45 do 13:45.

FIRMA „FUTRO”-BACZES JEDYNIE Lwów, Legionów 19 (w bramie) Obstępuje solidnie i przystępnie. 3638

TEATR WIELKI: Sobota, 26. XI, o 4 „Kroświec Karolowa”. Niedziła, 27. XI, o godz. 12 w pol. „Gas kochana rozmarynka”, o 4 „Jan”, o 7.30 „Za kochana Karolowa”.

TEATR ROZMAITości: Poniedziałek 28. XI, o 7.30 Wypiseg i Jan ki. Ordynów.

TEATR ROZMAITości: KINOTEATR: ADRIA: Blond Cymon i Dziki zachod. APOLLO: Przemysł Tomka Sawera. ALLANTIC: Ostrośnie profesorze!

RODA: Wigilanie wesole i Zaufaj mi. CASINO: Jego Wysokość do wszystkiego. CHIMERA: Słowcecz. DZIERŻY: Krolowa Sniezka. EPIKOR: Wigilanie bez krat. GLORIA: Zacheor. GRZYBNY: Fortalceni. KOPERNIK: Ultimatum. MARYSIENKA: Profesor Wiedza.

Zjednoczeni — Wznowimy siłę Państwa

Wypadki dziejowe w naszych czasach toczą się bardzo szybko na przód.

Tworzy się nowa rzeczywistość polityczna i społeczna. Od nas samych zależy jakiej misji, jaka poważę i jaka idee reprezentować będzie Polska między nadwołami świata.

Polski świat pracy zdał bohaterską egzamin na polach bitwy o niepodległość Polski, o polskość zawsze wiernego Lwowa i Ziemi południowo-wschodniej.

W 20latę rocznicę odzyskania Lwo wa Polskie Organizacje Zawodowe: Zjednoczenie Polskich Związków Zawodowych, Zjednoczenie Chrześcijańskich Związków Zawodowych i Zjednoczenie Zawodowe Polskie samorządnie powołały do życia „Komitet Porozumiewawczy Polskich Organizacji Zawodowych Ziemi południowo-wschodniej”.

Zjednoczmy wznowimy siłę Państwa — spełnimy swą rolę.

W pełnym poczuciu odpowiedzialności za losy Narodu, za budowę po-

tegi i wielkości Państwa, za tworzenie nowej rzeczywistości opartej na chrześcijańskiej sprawiedliwości społecznej — Polski Świat Pracy nie może czuć się tylko techniczną siłą roboczą, ale musi stać się świadomym i żywym współtwórcą moralnych, gospodarczych i kulturalnych wartości Narodu.

Celem Komitetu jest skoordynowanie pracy Polskich Organizacji Zawodowych w dziedzinie państwowej, samorządowej, gospodarczej, opieki społecznej, kulturalno-oświatowej, zawodowej i innych.

Zapraszamy wszystkie Polskie Organizacje Zawodowe Ziemi południowo-wschodniej dołączenia się z nami i do współpracy.

Jako równi z równymi radzić i pomagać będziemy nad opanowaniem Polski w trybie, nad stworzeniem takiej rzeczywistości społecznej, aby nie było „krzywdzieli i krzywdzonych”. — Komitet Porozumiewawczy Polskich Organizacji Zawodowych Ziemi południowo-wschodniej. Lwów, ul. Rutowskiego 8, I p.

PKO doradca budżetów domowych

W dzisiejszym kieracie życia codziennego jakże ciężko jest nieraz człowiekowi znaleźć sposób, jak przyjąć budżet domowy w ograniczonych możliwościach dochodów trudno jest znaleźć przystosowany koniec z końcem. Ilekroć przywrócić chwilę, ilekroć rozczarować, ilekroć iść wywołują obrachunki pani czy pana domu — o tym mogłyby wiele powiedzieć, gdyby tylko umiały mówić — ściany naszych domów i mieszkań. A przecież racjonalna gospodarka finansowa — to podwalnia i podstawa harmonijnego ogniska domowego. Gdzie znaleźć radę, gdzie i u kogo szukać porad i wskazówek — jak postępować i co robić? — Oto trudny problem życia codziennego, zawiły — zdawałoby się — niezrozumiały w rzeczywistości — problem, które rozwiązanie w społeczeństwie umiarkowanie może, a którego rozwiązanie każdy musi znaleźć.

Tak było do niedawna. Tak było jeszcze przed miesiącem. Ale oto dzisiaj — tu — lęk w naszym życiu codziennym zapelnia PKO. Tak jest — PKO pracująca pod hasłem „Pewność—Zaufanie”, realizująca zasadę, iż jest nie tylko instytucją finansową, ale i instytucją i doświadczonym przyjacielem i doradcą każdego obywatela w Polsecumach i w tych dniach dla swej klienteli specjalną „Poradnię”, która udzielać będzie zyciowych i przyjaźielskich porad w najrozmaitszych

trudnych do rozwiązania problemach życia codziennego. Każdy więc obywatel pragnący zwiększyć rady, zwłaszcza w sprawach związanych z gospodarką domową, układaniem budżetu domowego, w planowaniu wydatków, lokata kapitałów jak również w sprawach zawodowych itp., powinien zwrócić się pisemnie pod adresem: PKO, Warszawa, ul. Jasn. 9, Wydział Ekonomiczny, skąd otrzyma wyczerpującą, rzeczową odpowiedź, jak od zaufanego, doświadczanego przyjaciela-fachowca. Także i ci, którym całodzienna praca zawodowa i związany z tym brak czasu uniemożliwia na razie szukanie porad prawnych u właściwych czynników, względnie nie wiedzą, gdzie i do kogo zwrócić się w danej sprawie, mogą zasięgnąć informacji w wymienionej „Poradni”. Każda udzieli im w tych sprawach dokładnych wyjaśnień. W końcu w podkreślenie zasługujące fakt — że wszelkie te porady będą udzielane bezpłatnie, a więc także koszt z tytułu poniesie PKO.

Komunikujemy o tym naszym Czytelnikom i Prenumeratom i nie wątpimy, że we własnym, dobrze zrozumianym interesie — w zawiłych i trudnych do rozwiązania problemach zwracać się będą do PKO, która dotychczas nigdy ich nie zawiodła i napewno na przyszłość nie zawiedzie, służąc im swą radą i swym doświadczeniem.

METRO: Historia jednej nocy. MIRAZ: Iosette. MUZA: Grecy i młodzieńcy. PALACE: Szalony chłopak. PAX: 30 karatów szczęścia. RAN: Wrozes. RIANTO: Złazdzimem. ROXY: Wędrujący naród. STYLLOWY: Wiryony świat. SWIATLOWY: Ostatnia noc skażona. — Postach opary. SWIT: Kala Nag i Papa są źemi. TON: Lokaj Jasin Pani. UCIECHA: Ostatni akt zemsty.

FOTOPLASTIKON — plac Mariacki 5. Historyczne chwile — placacznica Austrii do Niemiec. (Anschluss).

TEATR — „ZAKOCHANA KROLOWA” dana będzie w Teatrze W. dzisiaj 26. i w niedziele 27. XI, o 7.30 wiece. Piętna i opowiada sioła sobie pełną powiedzenie wśród publiczności lwowskiej, oklaskującej entuzjastycznie doskonałych wykonańców. W rolach głównych wystąpią m. in. W. Działucha, K. Ankiewicz-Szykowska, Igo Sym. — Lełwita i T. Surowa. Niemniejże wyjątkowo, idą dzisiaj ośmiu parę świętych tanecznicy, wy-

stępujących w solowych produkcjach, znany baletmistrz E. Papilinski i pirambalenna M. K. — Kłosa. Dekoracje i kostiumy projektu M. Rożanskięgo. Reżyseria F. Kuligowskiego. Okleista pod dyk. J. Munda. — „KROLEWICZ RAK” — czeskojęzyczna baśń W. Stanisławskiego, która świeży na scenie lwowskiej prawdziwie triumfy, dana będzie dzisiaj, tj. w sobotę 26. w. w Teatrze W., o 4.45. — Baśń ta wystawiona jest w nawiązaniu balfowej operze dekoracyjnej i w nadzwyczaj pomysłowych i malowniczych kostiumach. — Piętna i także oparte na charakterystycznych motywach ludowych. Udział w tym przedstawieniu bierze liczny zespół Teatru M. oraz dzieci i balet. Bilety po cenach najniższych do nabycia w kasach teatralnych.

— „JAN” PO CENACH NAJNIZSZYCH. W niedziele 27. bm. o godz. 4:45: poj. w Teatrze W., oraz w poniedziałek 28. bm. o godz. 7:30. — Wznowienie popularnej w Teatrze Rozm. odegrana została święta komedia, ciesząca się wdzę od, bryzającym powodzeniem wśród naszej publiczności. — „INTRYGA I MIŁOSĆ” Fr. Schillera w doskonałym tłumaczeniu J. Tuwima, be-

Ogień ze znicza na Cmentarzu Obronów Lwowa — będzie przeniesiony do Przemysła

Przemyski pułk Strzelców Lwowskich obchodzi w tych dniach święto pułkowe. Pułk ten był formowany w pamiętnych dniach Obrony Lwowa z listopada 1918 r. W związku z tym świętem pułkowym, pobarynie będzie ogień ze znicza na Cmentarzu Obronów Lwowa w sobotę, dn. 26 bm. o godz. 12:45, przez patriotyczny motorowy Związek Strzelecki. Pułk ten wręczy ogień w okolicach Gródka Jan, stacje P. W., która podając ogień dalej zaniesie go do Przemysła. Plomieniem tym zapalony będzie znicz na czas uroczystości pułkowej Strzelców Lwowskich.

Stowarzyszenie b. tajnych organizacji niepodległościowych

Pod przewodnictwem rektora Zipsa, odbyło się zebranie b. członków tajnych organizacji niepodległościowych we Lwowie i Malopolsce Wschodniej w latach 1880—1897. Jak wiadomo w roku 1930 odbył się we Lwowie zjazd członków tych organizacji pod przew. sp. prof. Władawa Berzeskiego i wtedy wydano I tom historii tej organizacji. Obecnie zebrani członkowie tych organizacji uchwaliłi założyć Stowarzyszenie b. członków tajnych organizacji niepodległościowych i opracować dalszy ciąg ich działalności. Upraszono również dr Kosaka i dr Borowca o opracowanie statutu Stowarzyszenia.

dzie najbliższą premierą inscenizowaną przez M. Sapakiewicz i M. Rożanskięgo. Ten jeden z najświetniejszych utworów scenicznych naszego dramatu współczesności ukazuje się w obsadzie: K. Ankiewicz-Szykowskiej, T. Suchedziej, E. Kwiatkiewicz, H. Billinger, oraz pp.: J. Machalskiego, L. Machalskiego, S. Szymbalskiego, W. Staszewskiego, M. Węgrzyna, W. Nieprzeworskiego i J. Ostoja Staszewskiego. — HANKA ORDYNOWA W TEATRZE W. W poniedziałek 28. bm. w Teatrze W. odbędzie się jeden występ Hanka Ordynowa. W wieczorne tym znakomita artystka wystąpi w swym repertuarze i niezwykle interesującym programie. Bilety po cenach normalnych do nabycia w kasach teatralnych.

— BALLET PARNELLA, na którego czele znajdują się najświetniejsi tancerze polscy: Z. Halama, F. Parnelli, D. Dymnicka-Szykowska, T. Kłosa i inni, przyjeżdża do Lwowa i wystąpi w dniach 26 i 27. XI. W dniu 1 i 2 grudnia w nowych kreacjach tanecznych.

FUTRA DAMSKIE I MĘSKIE modernizacja, przeróbki najgustowniej. Magazyn i Pracownia Futur KAROL SCHÜRER Lwów, Senatorska 11 a obecnie Paderewskiego telefon 228-58

RADIO — BERLIN SŁUCHA POLSKIE MUZYKI LUDOWYJ. Dni 6 i 19:45. Dzień P. R. zarówno dla słuchaczy całej Polski jak i dla Berlina skoczne dźwięki ludowej muzyki polskiej. Rytmie taneczne i melodie ludowe w wykonaniu zespołu artystów Dzieciarniokowskiej, Lucyna Szczępska i zespół wokalny „Czwórka Radiowa”. — O 21.30. W audycji „Polnopolniskiej” organizmie Rosjanki Warszawa — koncert orczykowy z hasłem „Polacyżmy” w wyk. Malei Orkiestry P. R. oraz Grytnickiej i Holma, którzy w wykonaniu „Jazowce na harmonii, nieści ustnej i gitarze.

LW. WZOW NAUKOWE

TOWARZYSTWO NAUKOWE WE LWOWIE zawiadamia, że powiadczanie na ukowe Wydz. Filologicznego odbyło się w poniedziałek 28. bm. o godz. 17:30 w Zakładzie Filologii Polskiej UJK. (Kościuszki 9, I p.). Na porządku dziennym znajdowały referaty: I) Prof. dr Ryszard Gasczyński: Zagadnienie maski w tragedii greckiej; 2) dr Jan Janusz: Kilkę u wag o słownictwie zbitym „Synonyma słowowroscarska” (XVII) w.

ODCZYTY I WYSTAWY

— Z KASYNIA I KOLA LIT-ARTYSTY. We czwartek, 1 grudnia o 19:30 poj. UJK. dr Leon Chwastek wygłosi wykład pt. „Psychologia podróży”. Bilety w cenie od 40 gr.

Młodzież rzemieślnicza — Armii

W niedzielę, dn. 27 b. m., o godz. 3.45 przed kościołem N. M. P. Ostrobramskiej na Górnym Łyczakowie odbył się akt przekazania Armii 6 tysięcy ufundowanych przez młodzież rzemieślniczą zaw. szkoły dokształcającej nr. 2 zawiązanej nr. 1 przy ul. Żyzynskiej, 1. Recznego katechizmu maszynowego ufundowanego przez młodzież rzemieślniczą zaw. szkoły dokształcającej nr. 2

Sprawozdanie Związku Caritas Archidiecezji lwowskiej

z Tygodnia Miłosierdzia 15—25 X. 1938
Tydzień Miłosierdzia w Archidiecezji lwowskiej trwał od 15—25 października br. Zestawienie kasowe przedstawia się następująco: Złoty 27.000. Wydatki: dnia 15, 16, 22, 23 X. 3.720,74 zł. Ofiary wpłacone przez P.K.O. 3.102,47 zł. Ofiary wpłacone do kasp 8835,50 zł. Ze sprzedaży należącego 10.000 zł. Złoty 22.000 na rezerwy: 100,86 zł. Razem 8.022,27 zł. — Różnica: (koszt os. Tyg. Mił.) 8107,75 zł.
Całkowity zysk z Tygodnia Miłosierdzia rozdano między organizacje i instytucje dobroczynne, wchodzące w skład Związku Caritas.

do i L. 15. gr. do nabycia w przedproduktu i G. Sycartha przy ul. Akademickiej 66, wieczorem w dniu prelekcji przy kasie w Kasynie i Kole Lit-Art.

WYKAZ PRACY OBYW. KOBIET, ul. Akademickiej 2, II p. odbędzie się w poniedziałek, 28 bm. o 18-tej godzinie doc. dr. Huberia „Odbudowa Rzeczypospolitej” w punkcie widzenia prawnopolitycznego. Goście mile widziani.

W Związku czynną będzie biblioteka dla członków w poniedziałek i środy od 17—18. **WYKAZ DZIŹNIA** w Związku, w sobotę, 27 X. 2000 zł. Zawiązania, ze dnia o. 17.30 odbędzie się wkład pt. dr. Ryszarda Hanusa na temat „Nerwowość i depresja”. Z wyjątkiem aktualnie tenatu uprasza się o liście przybyć wraz z wprowadzaniem przez członków pości.

WYKŁAD ODDYCH. PROF. Józefa Kłostrowa pt. „Jak słuchamy muzyki”. Klustrowa u bogato muzyka z płyt, odbędzie się w sobotę o godz. 7.30 w małej sali Towarzystwa Muzycznego staraniem Tow. Przyjaciół Muzyki.

MAŁOPOLSKIE TOW. OGRÓDNICZE urządzi w niedzielę, 27 bm. o 17-tej godzinie w pom. Przemyslowego (Helmata 2) 200 bezpłatny odczyt „Rola kobiet w dziejach ogrodnictwa”, który wygłosi prof. S. Sienkiewicz. Po odczywie rozdanie kwiatów.

WYSTAWA PODHALANSKIEGO ZAWODOWEGO ZWIĄZKU POLSKIEGO PRZEMYSŁU WŁÓKNIANYCH ZAKOPIAŃ w sąlach Tow. Przyj. Sztuki Pięknej, plac Mariacki 9/1, p. gmazdałi bożni zbioru prac malarskich przeważnie nieżyjących i nas dotychczas artystów S. Barabasa, W. Bratkowskiej, J. Czechowicza, J. Gąsienicy, S. Szostaka, M. Hopowicza, J. Karmackiego, S. Klimowskiego, K. Kłopotowskiego, J. Malczewskiego, R. Merczwicza, J. Rykaly, J. Śliwki, A. Terleckiego i W. Tropicznianę — Geniła. — Tematem ich prac jest zrealizowanie przez artystów i ich środowiska piękno. Poza tym zwraca uwagę wielkie zyski kompozycja Włocławianina Mariana Helm-Pręgi, przedstawiania „Orleka lwowskiej” oraz szereg akwarel, fragmentów Włocław. — Wystawa otwarta codziennie od godz. 10—15-tej.

ZEBRANIA
— **OHOTNICZY** Zarząd Oddziału Zw. B. Ochotników Armii Polskiej we Lwowie zawiądzania wszystkich członków Związku, z wyjątkiem 2000 zł. odbędzie się w niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 18-tej (6 wieczorem) w dużej sali ul. Bourlandowa 5. Wstęp tylko za zaproszeniami. Członkowie, którzy nie otrzymali zaproszenia, nie mogą, mogą odebrać je w sekretariacie eksp. Rynek 34. Prawo głosu przysługują jedynie członkom, którzy nie należą do zakładki ponad 3 miesiące.

— **WALNE ZEBRANIE** Koła Buczaczan odbędzie się 27 bm. (niedziela) w lokalu Związku Assoc. przy ul. Akademickiej 66. W sprawie przy ul. Kl. Ławiejskiej 3 o godz. 15. W czasie braku przyspanego quorum Walne Zebranie odbędzie o pół godziny później w tymże miejscu na ilość obecnych.

RÓŻNE
— **UROZCZYŚCENIE POSWIECENIA KAMIENIA WIELKIEGO** pod budową gmaznowych Wydziału Mechanicznego i Elektrotechnicznego Politechniki Lwowskiej odbędzie się dnia 26 bm. O godzinie 9-10-iej nadejdzie w kościele św. Marii Magdaleny o 10.15 poświęcenie kamienia węgielnego przy ul. Strzywieckiej, za katedrą Kadecka, a w dniu 1. października Komitet Budowy w auli Politechniki.

ZWIĄZEK DYPEL ABSOL. Akad. Handl. Zary we Lwowie wyzwa wszystkich do wzięcia udziału w uroczystościach z okazji w związku z rocznicą powstania listopadowego. Zbiórka w dniu 27 bm. o g.

Dwa krwawe wypadki na terenie województwa

(a) W dniu wczorajszym w godzinach wieczornych w Żurawnikach, w pow. lwowskim, zabit został przez nieznanego sprawcę uderzeniem typym narzędziem w głowę 74-letni gospodarz, Grzegorz Sadowski. Zabójstwo dokonane zostało prawdopodobnie na tle nieporozumień rodzinno-majątkowych. Policja wdrożyła dochodzenia

celem wyjaśnienia podłoża sprawy i ujęcia sprawcy.
W Szalomicach, w pow. radecki, nieznani sprawcy wargnęli wezworaj rajszej nocy do mieszkanka Iwana Szczępcy, którego strzałami rewolwerowymi zranili w nogę, w czoło, a następnie zabrali 45 zł. w gotówce i wzięli płaon. Po dokonaniu przestępstwa czynu sprawcy zbiegli bez śladu.

Z sali sądowej

Skazanie redaktora „Dnia”

Sąd lwowski skazał redaktora odpowiedzialnego „Dnia” Aleksandra Kostynę na 200 zł. grzywny za to, że pomówił „Il. Kurier Codzienny” o stosowanie koniunkturalnych metod postępowania i prowadzenie polityki chłofiskiej.

sowanie koniunkturalnych metod postępowania i prowadzenie polityki chłofiskiej.

Historia dziwnego testamentu

(—) Sąd Apelacyjny rozpatrzył w piątek sprawę fałszywego świadectwa Kazimiera Jankewicza, Włodzim. Kołaczki, Stefania Kotarskiego, Franciszki Kosiłki, Jana Bolibuczki, Kazimiera Ciepki i Dymitra Łalucha, którzy zeznawali w procesie spadkowym.

nak, że historia ta była zmyślona, a wymienieni byli „zawodowymi” fałszywymi świadkami. Sąd Okręgowy skazał ich na 1000 zł. grzywny od 8 miesięcy do 1 i pół roku więzienia.

Dnia 6 lipca 1935 zmarł w szpitalu Ubezpieczalni Spół. s. p. Teofila Burgetowa, która pozostawiła realność na Zamarstynowie. Oskarżeni zeznali w procesie, że s. p. Burgetowa przekazała swój majątek usynowi testamentem w ich obecności swemu siostrzeńcowi Stefanowi Kastowi. Okazało się jednak, że historia ta była zmyślona, a wymienieni byli „zawodowymi” fałszywymi świadkami. Sąd Okręgowy skazał ich na 1000 zł. grzywny od 8 miesięcy do 1 i pół roku więzienia.

Sąd Apel. pod przewodnictwem s. Chmielewskiego uwnoili oskarżonych od zarzutu fałszowania świadectwa, jednakże wszyscy oskarżeni mają do odsiedzenia kary za inne przestępstwa, które pozostawiono w poprzedniej wyrok. Oskarż. prof. Hryniewiecki, bronili adw. Aleksandrówicz i Łatożyński.

laszrepski (czy Kruczek?)

(—) Wzięci Brzydki, odsiadający karę jako Władysław Jastrzębski, zwrócił się do Sodu Karnego we Lwowie z prośbą o wymierzenie mu łącznego wyroku w czterech sprawach, w jakich został skazany za kradzieże, po: Karola Cellemayera, Lemperka i Tego i Sznatka, dokonano na terenie eksterytorialnym bandyckiego napadu, przy czym wymienionych studentów pobito i poranjono nożami. Sprawcy po dokonanych czynach zbiegli.

wokandzie Sodu Okręgowego przed sędzią Cyganem. Proces odroczone dla ustalenia tożsamości Kruczka. W tym celu prokurator Minasowski zwrócił się do sędziów którzy prowadzili sprawę Jastrzębskiego-Kruczka, m. i. także do sędzię Cygana, ażeby stwierdził, czy sądzony przez nich przestępca jest identyczny. Będzie on pociągnięty do odpowiedzialności za pożyżwanie się pod cudze nazwisko.

Mord pod osłoną eksterytorialności uniwersyteckiej

W dniu 24 bm. w godzinach wieczornych na wychodzących z budynku Wydziału medycznego U.J.K. przy ul. Piekarskiej studentów, w tym: Karola Cellemayera, Lemperka, Tego i Sznatka, dokonano na terenie eksterytorialnym bandyckiego napadu, przy czym wymienionych studentów pobito i poranjono nożami. Sprawcy po dokonanych czynach zbiegli.

karol Cellemayer wskutek odniesionych ran zmarł w szpitalu powszechnym. Śledztwo prowadzi wiceprokurator s. o. Chłipiński.

11.30. obok głównej bramy cmentarza żydowski

— **INSTITUTO ITALIANO DI CULTURA** urządzi kursy języka włoskiego: niżej, średnie i wyższe, będzie przeprowadzane w dniach 18—20. Akademia 28. Wpisowe wynosi 6 zł., zaś dla młodzieży kształczącej się 4 zł. Wpisowi mogą korzystać bezpłatnie z czytelnicy i biblioteki.

i przetwarzanie trudnego obrotu zimy. Komitet apeluje do Okręgu Lwowa o przyjęcie z pomocą bieżniej dietcie, a łaskawe daki pros kierownik na rzecz prowadzącego Komitetu ks. kan. Władysława Witkowskiego w Lewandowie.

— **MAŁOPOLSKI KLUB AUTOMOBILOWY** zawiądzania, że we Lwowie przy M. K. A. powstała „Komisja Prob. Sprawności do Państwowej Odznaki Motorowej”, „I. O. P. M.” w miesiącu gruaniu br. „Klasa prob” w dniach 1, 7, 14, 21 XII br. Zgłoszenia do prob sprawności na dwa dni przed terminem Regulamin i bliższe informacje w Sekretariacie Małopolskiego Klubu Automobilowego we Lwowie, Sienskiego 12, I p., telefon 220-50 od godziny 12—1.

— **KOŁO TSL. Lwów, Lubuskiego 115**, urządzi w sobotę, dnia 26 bm. „Katarzynie”. Orkiestra — Jazz, Garderoba i zł. Pozostałe o 9 wieczorem.

— **HJOINY DRA** Wiceprezesa Krajowego Towarzystwa Naftowego w L. Schlutzman dozwól z okazji otrzymania Złotego Krzyża Zasługi kw. 1000 zł. na fundusz dla pomocy Krajowego Towarzystwa Naftowego, przeznaczony na wsparcia dla starzych i zabożnych pracowników naftowych, nie mających środków do życia.

— **ZBIORKA ULICZNA** i do lokalesh na dokotkach kosiółka OO. Kameliów Bozych na Pensjennego odbędzie się w niedzielę, 27 bm. Uprasza się PT. członków i sympatyków tej zbójnej akcji o zgłaszanie się po suszności biłmu komitetu, ul. Asnyka 1, 9, 1, p., tel. 206-35 i 245-65.

— **KOMITET GWIAZDKOWY** Abstynencji Kłaj Kolejozwow rozpoczyna akcję w celu obchodzenia rocznicy największej klęski bieżącej działy obywateli i placarstwa, aby umożliwić jej uczestniczenie do szkół.

— **OSTRE SZERZENIE** na Zamarstynowie, w dniach 1 2 3 5 7 10 12 14 15 16 17 18 23 27 28 31 grudnia br. odbywać się będą na strzelnicy wojkowej w Zamarstynowie ćwiczenia oddziałów wojskowych, połączone z ostrym strzelaniem. — Strefa zagrożona osobami, której przekroczenie połączone jest z niebezpieczeństwem dla życia, obsadzona będzie posterunkami ochronnymi, do zarządzeń których należy się podlegać, a wszelkie bezwzględnie wystrzesz przesyłać.

— **DZYRY NOCNE W APEKACH** od 20 do 26 listopada.
— **BLĄDZKIŚCIE**, Łyczakowska 57 — Brettlera J., Pincelca, Ryngera, — Dorżawice, pl. Teodora 2, — Etking, pl. Goluchow, śl. 14 — Pileckiego, Kolańska 12 — Kanińskiego, Leona Saniechy 15, — Kurkic

Tydzień Przeciwrakowy w Polsce

(25 — 30 listopada 1938 r.)
PROGRAM (c. d.)

26. XI, sobota, godz. 11: Pośredzenie naukowe w Warszawskim Towarzystwie Intermiów. — Godz. 20: Uroczysta Akademia w Towarzystwie Naukowym Warszawskim w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prof. Dr. Ignacego Mościckiego (Dr. Wępiński, Prof. dr. Czerwicz, Prof. dr. Blaszczak, Prof. dr. Kozłowski, w teatrach, w kinach, w cukielniach i restauracjach.

27. XI, niedziela: Dzień Kwęsty i propagandy, odbycie całej Zgromadzenia Polskiej, Odczyt, afisz propagandowe, transparenty, tramwaj propagandowy. Sprzedaż znaczków i nalepek na ulicach i w lokalesh zamkniętych.

W ciągu całego Tygodnia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej odbywa się propaganda drogą komunikatów radiowych przemówień.

KRONIKA WYPADKÓW

Na ul. Piłsudskiego zmarł wczoraj wieczorem skutkiem udaru serca 53-letni Stanisław Szust, tapicer (ul. Żybkiewicza 4). Zwłoki odstawione zostały do Instytutu Medycyny Sądowej.

Notowano w końcu wypadku samochodowego. Józef Lutkiewicz, szofer autorodorki nr. 40-030, potracił wczoraj wieczorem na ul. Sapieży przedchodzącego (ul. Szaszkiewicza 3), który upadł na bruk i doznał okaleczenia czoła.

KOLDRY, KOŁE, PIĘTY, matryce, poduszki, bielizna posiedziowa, kapry, fraki, polka najtaniej firma R. DRZGAŁA — Lwów, Chorożyczyński 5, tel. 294-81. 3602

Przejchali do NOWEGO „HOTELU EUROPEJSKIEGO”

Miszalaki Zygmunt, przemysł. — Równie Steinfeld, Inż. inżynier — Budapest Przemysły Wirtol, dyr. Banku — Poznań Krawiec, inż. inżynier — Bielsko, Steiner, inż. inżynier — Praga. Zięliczki Józef, ul. dobr. — Iwanów. Dr. Kahlenberg Leon, lekarz — Chłostkowski, Nagle Leon, nadinsp. PP. — Warszawa. Popiel Marian, inżynier — Warszawa. Dr. Schol-Fryderyk, prof. — Katowice, Makulski Tadeusz, inżynier — Kraków, Ładzi Ludwik, dyr. handlowy — Kraków, Dr. Laucen Hugu, diennikarz — Warszawa, Kutner Ryszard, inżynier — Warszawa. Dr. Popier Aleksander, lekarz — Łódź, Aleksander, art-malarz — Włocławek, Steiner Piotr, komisarz ziem. — Krosno, Blumberg Salomon, kupiec — Łódź, Ludzki, ul. dobr. — Warszawa, Krawiec Leon, ziemiański — Podolany, Horn Hugo, inżynier — Warszawa, Dr. Seltenfernd Szymon, inżynier — Brzesko, Bratkowskiego Roman, dyrektor — Biła Podlaska, Dr. Ponikwowski Antoni, profesor — Warszawa, Asnyk Jędrzej, przemysł. N. Jurek, Schönerer Fryderyk, dyrektor — Bukareszt, Czapiński Michał, premer. — Warszawa, Dr. Bielski Adam, zast. not. — Rymonów, Graf Tadeusz, major — Grodno, Domski Jan, urz. praw. — Łódź, Krawiec Władysław, urz. praw. — Krosno, Liberowicz, inż. inż. inżynier — Łuck, H. Dziadoszowski Jędrzej, ul. dobr. — Zamość, Dr. Śniegowski, inż. inżynier — Warszawa, Krawiec Leon, inż. inżynier — Warszawa, Skrzyżwicki Leon, nadleśniczy — Worocho, Langowa Stanisława, żona prof. Kępczowski, Dziadziński Karimierz, urzęd. kapitan — Warszawa, Ciesielski Leon, inżynier — Warszawa.

Biżuteria szczena paryska — czeska

w nowoutwartej firmie Władysław Nazimierz LEWICKI Lwów, Sobieskiego 2 (róg placu Mariackiego) 2873

wiezu, Ul. Brzeskiej 4. — Łausa, ul. Jagiellońska 12. — Ławozkiego, 29. Istotniejsza — Margulies ul. Żabłowska 30. — Markowicz, Żybkiewicza 50. — Mikolajczyk, ul. Kopernika 1. — Nussbaum, ul. Żybkiewicza 12. — Pileckiego, Kolańska 12. — Poratyskiego, ul. Bernardyńska 1. — Reissweil, Zamarstynów, ul. Lwowska 45. — Scheinbach, ul. Grodzka 4. — Smetana, ul. Janowska 7. — Sosnowski, ul. Kurkowa 5. — Tenecki, Zielenia 33. — Wójciszewski, Leona Sapieży 77. — Zarycki, ul. Chorożyczyńska 71. — Zygmontowski, ul. Chorożyczyńska 71.

KRONIKA MAŁOPOLSKI

INFORMATOR
TANIEGO ŹRÓDŁA ZAKUPU

BOLE reumatyczne i artretyczne
NAPRAWIAJĄCZA PODCISZA
ZIMNA NIEPODŁOŚĆ

OSMOGEN
GŁĘBOKIEGO

MAKROBROMID
KALCYJNY
KALCYJNY
KALCYJNY

POD CISKIEM
KALCYJNY
KALCYJNY
KALCYJNY

POD CISKIEM
KALCYJNY
KALCYJNY
KALCYJNY

KOJA TE BOLE

WŁASNEGO WYROBU
KOŁDRY — MATERACE
BIELIŹNE POŚCIOŁOWA
poleca firma

A. PIETRUSZEWSKI
Lwów, HALICKA 20 — tel. 213-32.
Cenniki na żądanie darmo. 1811

OBRAZY
oryginały znanych malarzy polskich
na dogodnych warunkach poleca
chrześcijański

SALON OBRAZOW
PAŃWA STEKŁACHA
Lwów, Stawieckiego 2.
Gyrowa obrazów, ramy, kamienie, szpily, lustra

Nigdy nie jest za późno
wylicie o zdrowiu, tym bardziej, jeżeli cierpisz na chorobę: NERKĘ, PECHERZ, WĄTROBY, KRWIENI, ŻOŁCZYWYCH, ZŁEZ, PRZEMIANNY MATERII, na bóle artretyczne, czy podagryczne, wadze brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrzaka! — Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile używać będziesz siól moczopędnych „DIURIOL” Gąseckiego, które zapobiegają nagromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji, zatrzymujących organizm. — Dłż jeszcze lek pudełeczko siól „DIURIOL” Gąseckiego, a gdy przekonasz się o doniosłych skutkach oddziaania, zalecać będzieś swym znajomym. — Sposób użycia na opakowaniu. Oryginał siól „DIURIOL” Gąseckiego (z kugielkami) sprzedaje apteki i apteki eplczne. 2608

WŁASNEGO WYROBU
KOŁDRY — MATERACE
BIELIŹNE POŚCIOŁOWA
poleca firma 3817

MARIAN MLEKO
Lwów, Koralińska 6. — Tel. 237-72

Naczynia kuchenne
porcelana
i szklto słowne

ROMAN KALCZYŃSKI
Lwów, ul. HALICKA 21

Nowe typy autobusów na drogach polskich

W początkach roku przyszłego, wiodopodobnie już od lutego, rozpoczną się produkcja nowych typów samochodowych w Polsce, według listy koncepcji niemieckich. W związku z tym istniejące dotychczas montownie przede wszystkim wspólna konferencja, celem ustalenia planów przyszłej produkcji i podziału wpływów. Zdamieniam fachowców, spodziewać się też należy, że wiele linii autobusowych przeprowadzi na wiosnę r. p. renawansuje swego taboru autobusowego, zapożyczając się już w tabor produkcji polskiej. Wzlawy w tym jednym dotyczyć skas montowni i fabryk samochodów w Polsce, zmniejszając na korzyść nowych zakładów samochodowych.

Z Tarnobrzegą

Rocznica odzyskania Lwowa

Spoleczeństwo tarnobrzegkie XX-lecie odzyskania Lwowa uczliło w sposób niezwykle uroczysty i oryginalny. Bez szumnej reklamy, niemal samorzutnie, tutajśa młodzież powzięła myśl uczczenia XX-lecia, uroczystym ogniskiem, które rozpalono w pobliżu lasu. Wokolo ogniska skupiła się cała młodzież i ci wszyscy, którzy słowu Lwów jest niezwykle drogie. Uroczysty śpiew znamionuje rozpoczęcie ogniska, z którego złość skry, uszone je siennym wiatrem, giną w ciemnym płaszczu nocy. Jednostajny poszum lasu, poważny śpiew, siwarza specyficzne wa runki w czasie których prof. dr Stumska wygłosiła gawędę o Lwowie. —

Z Życia

Z ŻYCIA T. S. L. Dnia 16 bm. odbyło się posiedzenie Zarządu Koła T. S. L. w Sokalu pod przewodnictwem inż. M. Kastnera w obecności delegata Zarządu Głównego z Lwowa, p. Siemnickiego.

Przedmiotem obrad był obszerny program na rok bieżący. Po ożywionej dyskusji uchwalono uruchomić kadre prelegentów, którzyby przez wyjazdy, lustrzanki, lustrzacje czytelniawiązali ścisły kontakt z ludźmi. Zarząd postanowił zaangażować przy pomocy Funduszu Pracy stałego referenta o światowego, któremu powierzono by koksalkat pracy oświatowej. Postanowiono celem zorganizowania Zarządu Powiatowego T. S. L. w Sokalu zwołać na dzień 11 grudnia b. r. waldę Bratysławy Pow. zjazd delegatów wszystkich Kół i czytelni T. S. L. z całego powiatu. Uchwalono wysłać 4 słuchaczy na Uniwersytet Ludowy T. S. L. w Orladowie w terminie zimowym. Zaznaczyć należy, że w terminie istniejącego Zarządu Powiatowego wysłał na Uniw. Ludowy 2 słuchaczy. T. S. L. na terenie sokalszczyzny jest czynne w bardzo wysokim stopniu i pracą swą obejmuje każdą prawie dziedzinę życia kulturalno — oświatowego miast i powiatu. Poza akcją budowy kościołów, kaplic i Domów Ludowych, która jest zakrojoną na bardzo szeroką skalę, T. S. L. duży nacisk kładzie na czytelnictwo. W powiecie pracuje ponad 40 ruchomych czytelni, które wraz z czytelnią miejską — zaopatrzona w bardzo dobry materiał, nierzadko prawdziwie „białe krutki” — zawierają ponad 4.000 tomów. Akcja ta i w ogóle praca T. S. L. w powiecie sokalskim zasługuje w pełni na podkreślenie. Ostatnie posiedzenie Zarządu T. S. L. w sprawozdaniach, dyskusji i wnioskach wykazało wyraźnie i zdecydowanie kierunek pracy.

Wpatrzona w płonące ognisko, potęga słowa i uczuciem serca, malowała w sobie minionej przeszłości, w czasie: krócej jeno głuchy trzask ognia lub odgłosu konaru, przerywał królowską ciszę dźwię. Wśród tej ciszy padają słowa uczczenia poległych w obronie Lwowa.

„Piękny wiersz o „Lwowskim pacholeciu”, śpiewy legjonowo — strzeleckie, dopełniały te niezwykle uroczyste, piękną w swej prostocie, a wielką, bo z głębi polskich serc płynącą.

Z Jarostawia

OSOBY ODZNACZONE Z OKAZJI 20-LECIA NIEPODŁOŚCI POLSKI. P. starosta pow. Kocół dokonał dekoracji osób odznaczonych z okazji 20lecia Niepodległości Polski:

Z Rzeszowa

Nowe drogi buduje się w C. O. P.

Równocześnie z rozbudową CO.P., na terenie tym znajduje się w trakcie przebudowy znaczna sieć drog. Budowa tych drog finansowana jest przeważnie przez Fundusz Pracy, chociaż nie brak i ofiar miejscowej ludności w postaci dobrowolnych szawarków. Wyniki są wspaniałe, Typowym przykładem jest

Z Bohatynia

WYSTAWA KOLA GOSPODNY WIEJSKICH W ROHATYNIE. Organizacja Kół Gospodny Wiejskich po wiata rohatyńskiego, urzędziła ostatnio pokaz swego calorocznego dorobku. Wystawę obeślado 20 kół z terenu powiatu, eksponatami z różnych działów gospodarstwa: drób, warzywa, przetwory owocowe s jarzynowe, wyroby chałmupe. Całość wykazała ogólny postęp na polu podniesienia gospodarstwa wsi polskiej i pełną żywotność organizacji KGW, na terenie powiatu.

Otwarcia wystawy dokonał starosta pow. dr Jancki, przy udziale przedstawicieli Związku Rolniczej, oraz delegatów Kół Gospodny Wiejskich. Wystawę zwiedzili okolo 400 osób.

Prasa litewska o Polsce

Ukazał się numer 11-ty miesięcznika litewskiego „Prekyba” (Handel) zawierający sporo materiału poświęconego Polsce. M. m. znajdujemy tam artykuł p. K. Ambroziejusza, omawiający możliwości zbytu polskiego przedmyśli włókienniczego na rynku litewskim.

Żyły Krzyż Zasługi otrzymał podpułkownik w stanie spoczynku Ciesliński Andrzej, Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali: Baran Stanisław, kontrolor pocztowy, Baczynski Władysław, Dułgowski Andrzej, burmistrz m. Sieniawy, Górecki Józef, kontrolor pocztowy, inżynier Jaros Albin (po raz drugi), Knotz Józef, obwodowy instruktor Oświaty Pozaszkolnej, Kopystynski Marian, dyr. szkoły Królowej Jadwigi, Leńkowski Paweł, kier. szkoły powz., Łukasik Jan, urzędn. kolejowy, inż. Lunkiewicz Darin, Meritz Oazis, kupiec, inż. mjeński Tokarowski Władysław.

Bronzowy Krzyż Zasługi: Boryk Marcin, Majdan Sieniawski, Czaplina Antoni, Cuchłówna Antela, Konieczny Mateusz, Król Paulina, Kruk Kazimierz, Lech Jan, Lorenz Wiktor, Mar-tusz Jan, Melon Szulim, st. przod. Mi-leńczuk Franciszek, Pastula Jan, Mi-tulski Michał, Podgórny, Szajna Jan, Turko Franciszek, Winiarz Franciszek, Wroński Stanisław.

budowa nowej drogi o długości 18 km. między Leżajskiem w pow. lańcuchkim, a Sokolowem w pow. kolbuszowskim. Prace przy budowie tej drogi podjęto z wiosną roku b., a obecnie roboty ziemne są już na całej trasie niemal na skończonym. W okolicy Leżajska, przy-stąpiono ostatnio do układania trwałej nawierzchni. Cały cykl będzie ukończony do lipca 1939 r. Przy budowie tej drogi, znalazła zarobek uboga ludność wiejska z okolicznych gromad.

program radiowy!

SOBOTA, 26 LISTOPADA
Godz. 6:57 Słyszcie Gwiazdo miastu Lwowa! — 7:00 Dziennik poranny. — 7:15 Płyty. — 8:00 Audycja dla szkół. — 8:10 Lwowska rozrywka z płyt. — 8:30 Wiadomości poranne. — 11:00 Audycja dla szkół. — 11:25 Utwory Eryka Coatsa z płyty. — 11:57 Sygnał czasu i hejnał — 12:03 Audycja poludniowa. 14:00 Lw. Koncert z płyt. — 14:45 Wiad. gospod. — 14:50 Lw. Giedla lwowska. — 14:55 Lw. Program na jutro. — 15:00 „Jak Wojuis czarownikiem został!” — 15:05 Wiadomości dla dzieci młodszych w oprac. Z. Nawrockiej. Reż. Ady Artzt. — 15:30 Lw. Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozm. l. pod dyr. T. Stępczyńskiego. — 16:00 Dziennik poludniowy. — 16:05 Wiad. gosp. — 16:20 „Kronika literacka” — prof. M. Brahner. — 16:35 Koncert solistów. — 17:00 „Państwo komo-

SWIECZKI i ozdoby
CHROMIANYE
WASZE OCZKO
LWÓW-HALICKA 1 - RYNEK - 22

rek przy pracy” — dr. P. Słominski. — 17:10 Koncert kameralny z Krakowa. — 17:25 Audycja (Z). — 18:00 Lw. Wiadomo-ści bieżące z miasta i prowincji. — 18:05 Lw. Aktualna pogadanka społa. — 18:15 Lw. „Lwowska młodzież Staffa” laureata „Mala Okiełsta” P. R. — 18:30 Audycja dla Polaków za granicą. — 19:20 Kapela Ludowa Dzieńznanowskiego z ude-1. Szczępaniaki i Czwórki Radowej. — 20:00 Muzyka lekka. — 20:15 Dziennik wieczorny. Wiad. meteor., Wiad. sport., Nasz program na jutro. — 21:00 „Polażczy” w M. Okiełsta P. R. — 21:15 Lw. Audycja informacyjna. — 23:00 Dziennik wieczorny, Komun. meteor.

ADUCCJE ZAGRANICZNE
13.05 Wiedźnia. Koncert symf. — 13.06 Będzin. Koncert symfon. — 20.30 Paris PTT. Recital skrypcy H. Szeyniga. — 21.30 Lyon. „Griseledis” — M. Massenet. — 21.30 Strasburg. Koncert symfon.

KRONIKA WOŁYŃSKA

Seria procesów komunistycznych

Sąd Okręgowy w Lucku rozpatrywał kilka spraw, w których zasiadło 15 mieszkańców z terenu powiatu Luckiego, oskarżonych o przynależność do Komunistycznej Partii Zachodniej Ukrainy. Wyrotowcy utworzyli na wspomnianym terenie szereg miejscowych Komitetów oraz rejonowych komitetów K. P. Z. U. Oprócz agitacji antypaństwowej i werbowania członków utrzymywali oni kontakt z podopiecznymi, zbierali fundusze dla czwonej Hiszpanii oraz wzięli udział politycznych. Niektórzy komiści w osadzeniu w więzieniu manifestowali tam celem osadzenia ich we wspólnej celi dla politycznych.

Po zbądaniu świadków dowodowych, których zeznania mocno ob-

ciążęly oskarżonych, został ogłoszony wyrok, mecy którego zostali skazani. Grzegorz Borońenko na 7 lat więzienia, Ignacy Prymaczuk na 6 lat więzienia, Kirył Wasyluk w Daciuk, Piotr Sierota po 4 lata więzienia, Anna Jaworska, Anna Czabańczuk po 5 lata więzienia, Mefodij Matwieczuk, Antoni Zarembitz, Foma Chomicz, Stefania Chomicz po 2 lata więzienia, Piotr Nakonieczny, Olga Pałeczuk, Epistyma Patieczuk, Felagija Łukianczuk, Aleksey Matwieczuk po 1 i pół roku więzienia. Oprócz kary pozbawienia wolności, komiści zostali pozbawieni praw obywatelskich i honorowych od 4 do 10 lat. Niektórzy skazanym wydomnie kary 200 wieszono.

Organizują się spółki dla budowy „Drog Niepodległości”

Ogłoszenie odzewy Ligi Drogowej, inicjującej budowę Drog Niepodległości po wszystkich gminach wiejskich celem uczczenia 20tej i 25tej rocznicy Niepodległości Państwa Polskiego znalazło żywy odzew w szereżnych latach społeczeństwa. Do Ligi Drogowej zgłaszają się codziennie osoby ze świata rolniczego po informacje w sprawie zawiązywania gminnych spółek drogowych dla budowy tych pamiątkowych odcinków dróg. Liczne

zapytania pisemne w tej samej sprawie załatwiane są w drodze korespondencji.

Liga Drogowa opracowała instrukcję dla swych delegatów gminnych, zawiązyujących szeregowe wskazówki, jak organizować spółki drogowie i w jaki sposób realizować program budowy Drog Niepodległości. Instrukcję tę otrzymają przede wszystkim zarządy gmin wiejskich.

Miasto szewców na terenie COP-u

Miasto Staszów leży nad bitą drogą Ostrowiec — Opatów — Stopnica — Busko ze światem łączy je również koleją waskatorowa Szczuczyn — Jędrzejów. Od swej powiatowej metropolii (Sandomerka) jest oddalone o przeszło 50 km.

Przed powstaniem C. O. P. posiadało więcej mieszkańców niż Sandomierz. Dziś liczy ich 10 tysięcy, w tym około 2500 chrześcijan. Handel w 97 proc. znajduje się w żydowskich rękach.

Łudność polska zajmuje się w większości rzemiosłem szewskim. Szwet jest w tym mieście „stanowowym” i tradycyjnym zajęciem. Jedni na nim traci, inni żyją zarabiając.

Sandomierskich szewców jest w tym mieście około 700. Uprawia się to rzemiosło w Staszowie „sposobem” rodajnym — bo pracują żony i dzieci — i liczbę szewców wobec tego na tym terenie podwyższyć trzeba conajmniej do 2 tysięcy.

OGŁOSZENIA

jeśli MEBLE

i DYWAN
to tylko zwierciadło

SKŁAD: **LYÓW**
UL. KOPERNIKA L.3.
(obok exekutorstwa)

GABINET
komercyjny do sprzedania katolikom. Listy do Dz. P. „Wyjazd”. 10847

PIERNIKI
wykrotowe, worki Mikolajowe, Krakowskiej Fabryki Antoni Rothe już nadesły. Sprzedaj: Plac Akademicki 3. I/p. Telefon 113-07. 3887

MONOLIT

ALBUMY
dyplomy honorowe, oprawy reprezentacyjne, — artystyczny introligator Krzywicki, 3-go Maja cztery. 3893

WILLE
czynszowa, wkład 60,000, sprzedawca. Listy Adm. „Nr. 794”. 10708

FUTRO
męskie i damskie nowo sprzedam — Chocimska 11, m. 2. 10845

TANIO
jadalnia do sprzedania. — Snopkowska 28, m. 9. 10549

MĘSKIE I DAMSKIE
wykonuje według najnowszych modeli
MAGAZYN I PRACOWNIA

WROBLA
LWÓW HALICKA 20 N. 257-04

OWOGRANIA
z towarami do sprzedania za 3,000 zł. Listy do Dz. P. „Tylko katolikom”. 10865

Posad poszukują
Ogłoszenia w tej rubryce zamieszczamy po 3 grosze za słowo.

MATRYMONIALNE
MAGISTER PRAW
oficer rezerwy, lat około 30, z obawy przed podziałem starokawalerskim, ożeni się z panią ze sfer ziemiankich. Pośredniczą rodzinny miłe widziane. Listy z fotografią do Adm. szw. „Gentleman”. 10890

Kup no
W rubryce tej zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kuptniekie i handlowe po 10 groszy.

KUPIE
detektor ze wzmacniaczem dobrze grający. Listy z opisem i ceną do Administracji „H. Z.”. 10826

FORTEPIAN
dobry lub planino kupiny. Zgłoszenie — „Przedsiębiorstwo Kasyno”. Administracja. 10874

KUPIE
włga należąca się na postojanach w Zakopanem. Listy z fotografią i ceną do Adm. „Plac gotówka”. 10864

Mieszkania

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe przy 3 razach do 10 słów, 2 razy bezpłatnie.

POKOJ
kuchnia do wynajęcia za kaucją M. K. O. — Gródecka 31. 10830

CZTEROPOKOJOWE
pełnokomfortowe mieszkanie do wynajęcia, ulica Włśniowickich ośm. 10868

POKOJ
kuchnia do wynajęcia razdowcom. — Ul. Obmińskiej go 19. 10854

POSZUKUJĘ
komfortowego pokoju nieumeblowanego z umeblowaniem z listy z podaniem warunków do „Dziennika Polskiego” „Najchętniej do gospodarstwa”. 10829

SAMOTNA
wdowa poszukuje pokoju z kuchnią możliwie z komfortem. Listy do Administracji „Czynsz zapewniony”. 10853

POSZUKUJĘ
pokoju przy rodzinie katolickiej z utrzymaniem — w śródmieściu. Wiadomość do Adm. pod nr. 10876

SW. ŻOFII 32 A.
5-pokojowe pełnokomfortowe zremontowane mieszkanie, teno zaraz do wynajęcia. Ogłaszać na miejscu. — Tel. 219-76, od 5—8. 10876

DO WYNAJĘCIA

mieszkania 2-pokojowe, — 3-pokojowe, komfort, oraz garsoniery od zaraz, ul. Sierpowa 4 — boczna Zielonca. 10572

TRZYPOKOJOWE
słoneczne, komfortowe, ul. Piaskowa jedna, od grudeńskich. Dozorca wskazuje. 10869

PIEKNYCH
5 pokoi, system korytarzowy, ciepłe. Kadecka 4. II. p. 10795

TRZYPOKOJOWE
pełnokomfortowe — dom nowo, tanio do wynajęcia. Zamkowa 35c A. 10867

PIĘĆ POKOJ
kuchnia, komfort, do wynajęcia. Rutowskiego 6, II. p. 9—10.15—16. 10870

AKADEMICKA 22
Piękne mieszkanie pięciopokojowe z kuchnią, system kosztowny — po kompletnym odnowieniu zaraz do wynajęcia. 10871

Sprzedaj

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kuptniekie i handlowe po 10 groszy.

NAJPIEKNIJSZE
franki, kapy, brokaty. Cena fabryczna. — Freilich, Sykustka 21. 3226

OKAZYJNIE
do sprzedania salon fryzjerski katolicki. — Listy Adm. „Męski i damski”. 10863

PIEC 3840
PIEC 3840
RENTSCHNER
LEGIONÓW 37

SPRZEDAM
okazjnie nowoznaczoną jadalnię orzechową, Szpitalna 11a, stolarnia. 10348

SPRZEDAM
dwupiętrową kamienicę przy ulicy Śniadeckich. Wiadomość telefon 279-44. 10861

DOM
komfortowy w śródmieściu do sprzedania. Listy Adm. „Tylko katolikom”. 10896

FORTEPIAN
irlandzki, krzyżowy do sprzedania. — Listy do Dz. P. „Prawdziwa okazja”. 10863

POSIĘGNIARKA
kwalifikowana z dobrymi poleceniami poszukuje posady. Listy Adm. „Obowiązkowa”. 10862

KUCHARKA
samodzielna szuka pracy w katolickim domu do 2 osób. Listy do Administracji „Pierszorzędne gotowanie”. 10859

KUCHARKA
w średnim wieku, solidnie gotuje, szuka pracy do rodziny. — Długotłoczne świadczenia. Listy do Adm. „P. P. „Może być do wszystkiego”. 10840

Urząd Skarbowy we Lwowie
Nr. T. W. 9527, 1791, 23596, 8432, 24860, 11496.
Lwów, dnia 22 listopada 1938 r.

Obwieszczenie o licytacji

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 VI 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 980), postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych podaje się do wiadomości, że dnia 3-go grudnia 1938 r. o godz. 12-tej w Sądziey egzek. 5. Urzędu Starobowego przy placu Bandurskiego 1, I, celem uregulowania należności podatkowych Skarbu Państwa, odbędzie się sprzedaż z licytacji konfiskacji ziemskiej i sportowej, oraz majątku wieziennych, na łączną kwotę 843 zł, należnych od Izaka Hissa.

Ponieważ licytacja pierwsza w dniu 18 listopada 1938 r. nie doszła do skutku, przeto wymienione przedmioty mogą być sprzedane za cenę niższą od oznaczonej (§ 92).

Przeznaczone na sprzedaż przedmioty można oglądać w Składnicy egzek. 5. Urzędu Skarbowego przy pl. Bandurskiego 1, I, w dniu 5 grudnia 1938 od godz. 11:30—12:30.

Kierownik Działu Egzekucyjnego (podpis nieczytelny)

CENNIK OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia w tekście. Na pierwszą stronę zł. 090. W tekście od 2—5 str. zł. 070. W tekście od 6-jej do końca dziesiątej redakcyjnej, zł. 050. Cena pierwsza strona zł. 1100. Cała strona od 2—5 zł. 1100. Cała strona od 6-jej zł. 650. — Ogłoszenia za tekstem: Ogłoszenia zwykłe zł. 018. Cała strona zł. 450. Ogłoszenia drobne zł. 018. Nekrologi: zł. 050 za mm. Jednostopni — Ogłoszenia drobne: Ogłoszenia drobne, za wyraz zł. 005, handlowe po zł. 010 dla poszukujących pracy, zł. 003, matrym., zł. 015. Podstawa obliczenia jest 1 mm. w jednym łemnie; strona w tekście ma 4 łemy za tekstem 6 łemów. — Komunikaty notatki, wzianki kronikarskie, artykuły o treści handlowej, osobiste zł. 150 za mm. (strona 4-to łamowa). — Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50% drożej.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”: Lwów, ul. Zimorowicza 15. Telefony: sekretariat i sprawozdawcy 114-98, 262-42. — Administracja 274-44. — KANTOR OGŁOSZEŃ I PRENUMERAT ul. ZIMOROWICZA 15, telefon 240-42. Konto P. K. O. 506.250

Wydawca: Małopolska Wydawnictwa we Lwowie, Spółka z ośr. por. Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Starzewski. Drukarnia Spółki Wydawniczej „Słowa Polskiego”, Lwów, ul. Zimorowicza 15.